

ת"פ 4702/08/16 - מדינת ישראל נגד אמין זועבי, ואכד זועבי, אחסאן זועבי, מוחמד זועבי

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 4702-08-16 מדינת ישראל נ' זועבי ואח'
בפני כבוד השופט - ס. הנשיא ניר מישורי לב טוב

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אמין זועבי

2. ואכד זועבי

3. אחסאן זועבי

4. מוחמד זועבי

הנאשמים

הכרעת דין

בפתח הדברים מודיע בית המשפט כי החליט לזכות את הנאשמים מביצוע העבירות המיוחסות להם מחמת הספק.

כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של ציד חייית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר- עבירה לפי סעיף 2 ו-14 (ב) לחוק הגנת חייית הבר התשט"ו-1955 (**להלן: "החוק"**), איסור ציד מתוך כלי רכב ממונע - עבירה לפי תקנה 6 (ד) לתקנות להגנת חייית הבר, תשל"ו - 1976 בנסיבות סעיף 14 (א) לחוק להגנת חייית הבר, תשט"ו - 1955 ואיסור החזקת חייית בר מוגנת - עבירה לפי סעיף 8 (א) (3) וסעיף 14 (א) לחוק להגנת חייית הבר, תשט"ו- 1955.

בכתב האישום נטען כי בתאריך 22.09.2015, ערב יום הכיפורים, בסמוך לשעה 17:00 ואילך, במטעי השקדים והשטחים החקלאיים שמצפון לקיבוץ יזרעאל, לאורך נחל חרוד, עסקו הנאשמים בציד חוגלות ופרנקולין שחור.

בעוד הנאשמים נוסעים בשטח, ירה הנאשם 2 באמצעות רובה ציד מסוג F.N שמספרו 411PVO2973, והיה מצוי בבעלותו של הנאשם 2 במועד האירוע (**להלן: "הנשק"**).

הנאשם 2 ביצע את הירי מתוך רכב טויוטה פרדו שצבעו אדום, הנושא לוחית רישוי שמספרה 87-076-27, והיה מצוי בחזקת הנאשם 1 במועד האירוע (**להלן: "הרכב"**), בזמן שהנאשם 1 נוהג ברכב, הנאשם 2 ישוב לצדו, ונאשמים 3 ו -

עמוד 1

4 ישובים במושב האחורי. במהלך האירוע, לאחר שנורו יריות, נעצר הרכב ונאשמים 3 ו- 4 יצאו ממנו, נעו בשטח, רכנו לכיוון הקרקע ואספו עימם את הצידה. בסריקה שבוצעה באזור האירוע אותרו 15 פגרי עופות - 14 מהם פגרי חוגלות ואחד מהם פגר פרנקולין שחור. לנאשמים 1, 3 ו- 4 לא היה רישיון ציד.

במעשיהם אלה מייחס כתב האישום לנאשמים ציד בשיטות אסורות והחזקת חיות בר מוגנות ללא היתר.

כפירת הנאשמים בעובדות כתב האישום

בתאריך 05.01.2017 כפרו הנאשמים בביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום, אישרו כי נכחו במקום אך לא באותה השעה כנטען בכתב האישום, אומנם עסקו בציד יונים אך לא כולם אלא רק הנאשם 2.

ביום 27.04.2017 הודיעו הנאשמים 2 ו- 4 כי החליפו ייצוגם, ולאור זאת קבע בית המשפט כי בעניינם לא יקבע מועד לשמיעת ראיות.

הנאשמים 1 ו- 3

ביום 27.04.2017 כפרו הנאשמים 1 ו- 3 בעובדות כתב האישום, מסרו כי אין טענת אליבי ואין טענת זוטא. טענו כי נכחו במטע הזיתים ולא במטע השקדים כפי שעולה מסעיף 1 לכתב האישום, וכן טענו כי לא עסקו בציד חוגלות ופרנקולין שחור. לטענתם, אומנם הם נסעו ברכב בשטח, לא יצאו ממנו, למעט בהזדמנות אחת כשהנאשם 2 ירה שניים שלושה כדורים מחוץ לרכב ולא מהרכב כנטען בכתב האישום, וירה לעבר יוני בר, לא "תפס" וחזר לרכב. הנאשם 1 נהג ברכב, הנאשם 2 ישב במושב שליד הנהג ואילו הנאשמים 3 ו- 4 ישבו בספסל האחורי ברכב.

הנאשמים 2 ו- 4

נאשמים 2 ו-4 הגישו כפירתם על הכתב (נ/1).

במועד הרלוונטי לכתב האישום הנאשם 2 היה הבעלים החוקיים של רובה הצייד מסוג F.N שמספרו 411PVO2973, היה לו רישיון צייד תקף ובאותו היום עסק בצייד יונים בשטחים המצויים דרומית ליישוב מגוריהם של הנאשמים, בשטחים חקלאיים סמוכים לקיבוץ יזרעאל, שטחים שאינם אסורים לציד. עוד טענו, כי אומנם הנאשם 2 ביצע ירי לעבר יונים כאמור, אך נראה כי לא פגע ביונים ולא נתפסו יונים על ידי מי מהנאשמים. בזמן השהיה במקום האירוע ולאחר שזוהו היונים, ירד הנאשם 2 מהרכב וביצע ירי מחוץ לרכב. כמו כן כופרים הנאשמים 2 ו-4 בטענה כי נאספה צידה מהמקום או כל חיית בר מוגנת.

הנאשמים 2 ו-4 אינם חולקים כי היו בתוך הרכב בו נהג הנאשם 1 וכי מדובר ברכב טויוטה פרדו בצבע אדום. הנאשם 2 מאשר כי ישב במושב שליד הנהג וכי הנאשם 4 ישב מאחור.

הנאשם 4 טען כי ביום האירוע הנטען הוא התלווה ליתר הנאשמים ולא נטל חלק פעיל בפעילות הצייד, אין לו רישיון צייד

וסה"כ הוא הצטרף לנסיעה על מנת להעביר זמן ביום צום. ככל שהיתה ירידה של נאשם 4 מהרכב, הרי שהיתה לא למטרות צייד.

לעניין פגרי העופות מסוג חוגלות ופרנקולין אשר נמצאו באזור טענו הנאשמים 2 ו-4 כי אין קשר בינם לבין אותן שקיות, וככל שיוכח שמדובר בשקיות שבתוכן היו חיות, כופרים הנאשמים כי מדובר בחיות בר מוגנות.

עוד טענו הנאשמים כנגד שרשרת המוצגים.

שמיעת הראיות נפרסה על פני אחת עשרה ישיבות והסיכומים בתיק הוגשו בכתב.

עיקרי הכרעת הדין :

במסגרת הכרעת הדין נקבע כי הגם שמתעורר חשד כי הנאשמים עסקו בצייד בלתי חוקי, לא הוכחה המאשימה אשם של הנאשמים מעבר לכל ספק סביר, לא הוכח ברמת ההוכחה הנדרשת בדין הפלילי כי הנאשמים הינם אלו שצדו 14 החוגלות והפרנקולין השחור שנמצאו מתים בשטח, כי נאשם 2 ירה מתוך הרכב וכי הירי בוצע לעבר חוגלות. כמו כן עמד בית המשפט במסגרת הכרעת הדין על מספר מחדלי חקירה אשר נמצאו בחלקם חמורים והפוגעים פגיעה קשה בהגנת הנאשמים.

טיעוני הצדדים :

טיעוני המאשימה :

1. מטעם המאשימה העיד הפקח אמיר טל (להלן: "הפקח טל"). עדותו של העד הפקח טל מהימנה, הוא מכיר השטח "היכרות טובה" בשל היותו פקח אזורי באזור הגלבווע והעמקים, תצפת על השטח באמצעות משקפת המותקנת על גבי חצובה, תנאי הראות באותו יום היו טובים מאוד, הוא שמע קול של ירי שבא מכיוון מערב ומניסיונו סבר כי מדובר בירי של רובה ציד. לאחר זמן מה שמע ירייה נוספת והבחין באבק שעולה מבין השורות במטע השקדים, בשלב מסוים הרכב עצר בסמוך לחורשת אקליפטוסים ומזהה שלוש דמויות לרבות הנהג יוצאות מהרכב ומסר תיאור לבוש.

הפקח טל מבהיר בעדותו כי בכל העת, למין הרגע שנוצר קשר העין עם רכב הנאשמים, היה לו קשר עין רצוף איתם. עוד העיד כי כשהגיע למקום העיכוב, הבחין בחשודים שראה במקום האירוע, אותם הוא זיהה על פי פרטי הלבוש שלהם ומציין כי את חלקם הוא אף מכיר עוד טרם האירוע הנדון. נאשם 1 התלווה אליו לשם ביצוע החיפוש ברכבו, זאת לאחר שבעל הרכב הסכים לחיפוש וברכב מצא מאגד שקיות עם הכיתוב "טירת צבי" בירוק, נוצה אותה זיהה כנוצה של חוגלה וסכין עם חומר החשוד כדם ואת השקיות מצא וצילם לפני שנתפסו החוגלות בשטח. מאוחר יותר כאשר המוצגים - פגרי החוגלות שנתפסו בשטח, מועברים לידי, מזהה הפקח טל חלק מהעופות שמועברות אליו כחוגלות. עוד ציין כי ב"סבירות מאוד נמוכה" קיימת אפשרות כי הסתובב רכב נוסף בתא השטח עליו צפה, ציידים ברישיון מתאמים עם הפקח האזורי כאשר הם יוצאים לציד וכי לא ראה הסתובבויות של רכבים בשטח.

בהתייחס לטענה כי הצייד בוצע לעבר יונים, העיד הפקח טל, כי מניסיונו ובכל שנותיו כפקח, לא פגש צייד יונים

שנוסע ברכב, יוצא מהרכב ומוציא נשק מנרתיק ויורה ביונה. מניסיונו, צייד יונים יושב מתחת לעץ .

לטענת ב"כ המאשימה, עדותו של הפקח טל הייתה אחידה, אמינה ומהימנה, והיא עולה בקנה אחד עם עדותו של הפקח לוי ועדותם של יתר עדי המאשימה, בין השאר, לעניין הממצאים שנתפסו ברכב החשוד והמוצגים שהוגשו בתיק זה.

2. הפקח אלון לוי (להלן: "הפקח לוי") העיד, כי כשהגיע למקום, למטעי השקדים באזור נחל חרוד, ובנקודה מסוימת הבחין ברכב שהפקח טל זיהה, ותיאר רכב מסוג טויוטה בצבע אדום בורדו עם "שנורקל", לאחר שהיה בקשר עין עם רכב הנאשמים דיווח להפקח טל לרדת מהתצפית שלו. בשלב מסוים נכנס לרכבו תוך נסיעה לכיוון רכב הנאשמים במטרה לעכב אותו, כשהניע הרכב ויצא ממקום המסתור הבחין ברכב הנאשמים מגיע אליו מכיוון מערב, ובנקודה זו העיד כי הנאשמים הבחינו בו וברחו לתוך המטעים והגבירו מהירות הרכב, מהרגע שזיהה את רכב הנאשמים לראשונה, לא זיהה אף רכב נוסף שמסתובב בשטח, הוא זוכר דיווח של הפקח כהן כי הפקח כהן עיכב את הרכב בכביש הכניסה לכפר סולם. בקשר לזיהוי הנאשם 1, העיד הפקח לוי כי ברגע שראה את הטויוטה בורדו עם שנורקל הבין במי מדובר, חשד שמדובר בנאשם 1 היות ובעבר הבחין בו נוהג ברכב והוא גר בסולם, וזו גם הסיבה שהכווין את הכוחות לסולם.

עוד העיד הפקח לוי על החשדות שהתעוררו בו עקב התנהגותם של הנאשמים שבעקבותיה חזר לשטח. חשדות אלה התעוררו מניסיונו הרב שכן לגישתו, אין זה סביר שברגע שציידים רואים רכב של רשות שמורות הטבע יברחו מיד אלא באם קיימת סיבה לכך, ועצם בריחתם עוררה בו את החשד כי היריות ששמע בצירוף הרכב שברח (רכב המוכר לו), הביאו אותו למסקנה שהצידה תימצא בשטח (ברכב לא נמצאה צידה) ולכן חזר לשטח וכינס את האנשים והודיע לפקח הפקח טל שהולכים לבצע סריקה בזירת האירוע ואכן לאחר זמן מה מהדיווח של הפקח שבח, הוא מצא שקיות דומות לאלו שנמצאו ברכב החשודים וכן צידה.

לטענת ב"כ המאשימה עדותו של הפקח לוי הייתה אחידה, אמינה ומהימנה, עולה בקנה אחד עם עדותו של הפקח טל ויתר עדי המאשימה, בין השאר לעניין הממצאים שנתפסו ברכב והמוצגים שהוגשו בתיק זה.

3. עוד העיד מטעם המאשימה הפקח צחי שבח (להלן: "הפקח שבח"). הפקח שבח העיד כי הוא הצטרף לאירוע למעשה לאחר שהנאשמים עוכבו, התחיל לנסוע מקצה מטעי השקדים מערבה לאורך מטעי השקדים ובשלב מסוים נכנס עם הרכב שתיים שלוש שורות פנימה ונסע בין השורות כאשר בשלב מסוים הבחין בשקיות לבנות זרוקות מתחת לעצים. בשלב זה העיד כי עצר את הרכב, יצא מהרכב וראה שהיו גם שקיות וגם מעל 10 חוגלות, הטיפול במוצגים שתפס נעשה על ידו בכפפות בלבד, החוגלות היו טריות, חמות ועדיין לא התקשו, ממצאים המעידים כי נצודו בזמן האחרון.

לטענת ב"כ המאשימה עדותו של הפקח שבח הייתה אחידה, אמינה ומהימנה ועולה בקנה אחד עם עדותם של שאר הפקחים והמוצגים שנתפסו בתיק.

4. הפקח גיא כהן (**להלן: "הפקח כהן"**) העיד כי בפניה לכיוון סולם הבחין ברכב הנאשמים כשהוא מגיע מולו, חסם עם רכבו את ציר נסיעתו של הרכב, עם עיכוב הרכב העיד הפקח כהן, כי הוא זיהה רובה בתוך נרתיק בין מושב הנהג לנוסע שלידו וחגורת צייד עם כדורים.

5. הפקח ניר אנגרט (**להלן: "הפקח אנגרט"**) התלווה לפקח לוי במשימת פיקוח יזום באותו יום כיפור, השניים מגיעים לשטח ומזהים את רכב הנאשמים. כאשר הם החליטו להתקרב אל רכב הנאשמים במטרה לעכבו, נסעו לכיוון המטעים ורכב הנאשמים מולם, וכאשר הנאשמים הבחינו בו, הנאשמים "נתנו גז" ומיד פנהו לכיוון המטעים הגדולים של הקיבוץ, תוך שהוא מציין כי "הוא זוכר כאילו זה היה אתמול, כשהתחילו לנסוע אחד לעבר לשני, ראה את רכב הנאשמים ברציפות עד שהוא פנה בחדות לכיוון המטעים של הקיבוץ עוד העיד הפקח אנגרט כי אינו זוכר שראה רכב אחר למעט רכבם של הנאשמים. כאשר הבחין בשקיות שמצאו הפקחים בשטח עם הפגרים הוא אמר לעצמו כי אלה הן אותן השקיות, אותו הדגם ואותו הכיתוב, בשטח נמצאו לא מעט חוגלות, חלקן בלי נוצות ובכמות גדולה. דותו של הפקח אנגרט הייתה אחידה, אמינה ומהימנה, היא עולה בקנה אחד עם עדותו של הפקח לוי ועדותם של יתר עדי המאשימה ועם המוצגים שהוגשו בתיק זה.

6. עד נוסף מטעם המאשימה, העד מאיר אורבך (**להלן: "העד אורבך"**). העד אורבך העיד כי התלווה לפקח שבח במסגרת הפיקוח של יום כיפור. הם עשו סריקות באזור המטעים ובשלב מסוים ראו כמה שקיות זרוקות בין העצים, הם עצרו וירדו מהרכב, ומצאו שקיות שבתוכן היו ציפורים אחרי שכבר הורידו מהן את הנוצות וליד השקיות היו כמה ציפורים וביניהן היו גם כמה חוגלות, היה מדובר ב"שקיות לבנות והיה עליהן כיתוב "טירת צבי" בצבע כהה".

7. עוד העיד מטעם המאשימה חוקר המחוז מטעם המאשימה, ליעד לינג (**להלן: "החוקר לינג"**). החוקר לינג נשאל אודות החלטתו שלא לשלוח את השקיות לבדיקת ט"א והשיב כי בחומר שהועבר לרשותו מבחינת דוחות פעולה, שקיות, בגדי השניים שהיו עם כתמים שחשודים כדם לא היה צורך בעריכת בדיקה, אך אם במידה והדגימות היו מגיעות לא כדגימות של חיית בר, ייתכן מאוד שהיה שולח לבדיקת ט"א. על כך הוסיף כי בשלב ראשון יש לשלוח את הבגדים המוכתמים וחומר החשוד כדם לבדיקת ד.נ.א, ובכך הוא הסתפק.

8. נאשם 1 העיד כי זכורה לו ירידה אחת בלבד מהרכב של נאשם 2 שביצע לטענתו "שתיים או שלוש יריות", לא נתקלו בפקחי המאשימה באזור המטעים ומתאר נסיעה רגועה עד אשר נעצר על ידי פקח המאשימה בכיכר בעפולה, בפנייה לכיוון סולם. עדותו אינה מתיישבת עם תשובת בא כוחו לאישום בשלב ההקראה, לפיה נאשמים 3 ו-4 כלל לא ירדו מהרכב. הוא מגדיל לעשות וטוען שירידתם של הנאשמים 3 ו-4 מהרכב לאחר הירי של נאשם 2 הייתה במטרה ללקט שקדים, העיד כי השקיות שנתפסו ברכבו אינן שייכות לו, אלא לעובדים שעבדו עמו באותו מטע שקדים שבו בוצע הצייד, לא מוסר כל פרט אודות אותם עובדים, או בעניין עבודתו באזור הצייד והוא פוטר את עצמו בהפקח טלה: "לא ראיתי בזה צורך". נאשם 1 העלה טענה כבושה, לפיה הנוצה שנמצאה ברכבו נדבקה לכאורה לרגל של אחד מאותם עובדים ובחקירתו הנגדית כי השקיות שנתפסו באזור הצייד הן שקיות "דומות" לאלו שנמצאו ברכבו, לא מספק הסבר מניח את הדעת מדוע הפסיקו את ניסיונותיהם לצוד יונים, לאחר ניסיון בודד וללא כל צידה ומסביר, כי הפסיקו את הצייד בגלל שישנם אנשים

שצמים ברמדאן גם מספר ימים לפני תחילתו בפועל וזאת למרות שכלל אינו בקיא ברזי הלכות הרמדאן והצום הזה כלל לא מוכר לו. עוד מסר עדות כבושה, כי הרכב הלבן, שראה לטענתו באזור הצייד, היה מסוג סובארו אימפרזה, אולם הוא אינו מוצא הסבר מדוע לא ציין את דגם הרכב בעת חקירתו בסמוך למועד האירוע.

9. נאשם 2 אישר במסגרת עדותו כי הוא ויתר הנאשמים יצאו במטרה לצוד יונים והיו באזור הצייד במועד האירוע הנטען, במהלך שהותו באזור הצייד ירד פעם אחת במטרה לנסות ולצוד יונים וירה שניים או שלושה כדורים, אינו מזכיר את עניין הצום כסיבה בגללה החליטו לסיים את פעולת הצייד, אלא רק בשלב מאוחר של עדותו, לאחר שביצע את הירי ויתר הנאשמים ירדו לחפש אחר צידה, מתקשה להסביר את השוני בין גרסתו בחקירה לפיה ירה 3 או 4 כדורים, גרסה שמסותרת גם עם עדותם של פקחי המאשימה, לעומת גרסתו בבית המשפט לפיה ירה 2 או 3 כדורים, גרסה המתאימה יותר לעדותו של נאשם 1, מכחיש כי ראה רכב של פקחי המאשימה באזור הצייד, הוא מכחיש כי נסעו בכלל בתוך המטעים.

10. נאשם 3 מסר בעדותו כי כשירדו מהרכב הוא עצמו הלך לקטוף שקדים ואילו הנאשם 2 ביצע ירי של כדור אחד או שניים. לטענתו הוא עצמו לא בדק כלל את תוצאות הירי ועלה חזרה לרכב. גרסה זו אינה מסותרת עם גרסתו של הנאשם 2 לפיה הנאשם 3 ירד וחיפש את הצידה לאחר הירי. כאשר נשאל נאשם 3 על כתמי הדם שנמצאו על חולצתו, שהסתבר מאוחר יותר בבדיקה שמדובר בדם של חוגלה נזכר שהיה באותו יום בברטעה והם אוכלים שם כל מיני סוגים של עופות, אולי שם קיבלתי דם מזה בחולצה. מדובר בתשובה כבושה שלא נטענה קודם לכן. נאשם 3 עצמו העיד קודם לכן סיפר שמדובר בדם מהאף. הוא לא ראה עוד אנשים בשטח או בסביבה בזמן הנסיעה וזאת בניגוד מוחלט לגרסתו של נאשם 1 לפיה ראה רכב נוסף בשטח. הוא מתקשה להסביר את השוני בין הביטחון שהפגין בעדותו בבית המשפט, לפיה לא ניצוד דבר ביום האירוע, לעומת חקירתו **ת/13** בה הוא אומר שלא יכול לדעת מאחר והיה עסוק בטלפון שלו.

11. הנאשם 4 מתקשה להסביר בעדותו את ההבדל בין גרסתו במהלך עדותו בבית המשפט, בה טען שלא ראה את נאשם 2 מבצע ירי, לבין גרסתו בעת חקירתו **ת/15** שם השיב לחוקרו, כי ראה את נאשם 2 מבצע ירי. נאשם 4 העיד כי לא ראה אנשים או רכבים נוספים בשטח וזאת כפי שהעידו גם נאשמים 2 ו-3, ובניגוד לעדותו של נאשם 1, עדותו לוותה בהתפרצויות והתערבויות חוזרות ונשנות מצד נאשמים אחרים.

12. לשיטת המאשימה די בראיות שהובאו בפני בית המשפט כדי להביא להרשעת הנאשמים מאחר והמסקנה המפלילה הינה המסקנה ההגיונית היחידה העולה ממכלול הראיות שהובאו והנאשמים לא הביאו בפני בית המשפט ראיות שיש בהם כדי להביא למסקנה סבירה אחרת על בסיס אותו מארג ראיתי (הפנה לע"פ 61831-02-17 **נסייר נ' מ"י**).

עוד טענה המאשימה כי יש להתייחס להתנהגותם המפלילה של הנאשמים לאחר מעשה ולאחר שהבחינו בפקחי המאשימה והחלו במנוסה מהמקום כראייה נסיבתית נוספת אשר יש בה כדי לחזק את יתר הראיות המפלילות שהובאו בפני בית המשפט. לעניין זה הפנה לע"פ 9439/06 **איפרגן נ' מ"י**.

13. ב"כ המאשימה טען כי אף אם בית המשפט יקבע כי התנהגותו של מי מעדי המאשימה עולה לכדי "מחדל חקירה", בניגוד לעמדת המאשימה, עדיין אין בכך כדי לפורר את התשתית הראייתית החזקה ואין במחדלים הנטענים לכאורה כדי לעמוד במבחנים שנקבעו בהלכות השונות לאורך השנים, והפנה בהקשר זה לע"פ - 1645/08 פלוני נ' מ"י ולע"פ - 7066/13 אמליח נ' מ"י.

14. בתיק נשמעו עדויותיהן האמינות והעקביות של עדי המאשימה, כמו גם המוצגים שהוגשו באמצעותם כראיות לתיק בית המשפט, אשר משלימים אחד את האחר ויוצרים מארג ראייתי המוביל לתוצאה ברורה אחת והיא כי הנאשמים ביצעו את המעשים המפורטים בכתב האישום בתיק דנן ומשכך ביצעו הם את העבירות המפורטות בו. אל מולם, ניצבות עדויותיהן השקריות והמופרכות בעליל של הנאשמים, אשר מאשרים את היותם במקום ובמועד המפורטים בכתב האישום וכן מאשרים כי היו במקום במטרה לצוד, אך אינם מציגים הסבר סדור ומניח את הדעת לממצאים שנמצאו ברכבם ואת הקשר בינם לבין הממצאים בזירת הצייד. גרסאותיהם אינן מסתדרות בינן לבין עצמן והן יוצרות גרסה כבושה ושקרית.

טיעוני הנאשמים 1 ו- 3 :

לטענת ב"כ הנאשמים 1 ו- 3, התביעה לא הוכיחה את אשמתם מעל לכל ספק סביר וכאשר מדובר בראיות נסיבתיות על המסקנה העולה מן הראיות הנסיבתיות להיות חד משמעית (הפנה לע"פ 543/79 אבישי נגר נ' מדינת ישראל, ת"פ (טבריה) 26418-04-11 מדינת ישראל נ' ל שעבאן, ת"פ (טב') 14027-06-12 מדינת ישראל נ' פואד זועבי).

1. הנאשמים כפרו בעובדות המקימות נגדם ביצוע העבירות שיוחסו להם בכתב האישום. הם מסרו גרסאות בשתי הזדמנויות שהיו עקביות וללא סתירות מהותיות.

2. הנאשמים מכחישים את החשדות שיוחסו להם. החוקר תפס מהנאשם 3 חולצה עליה לדבריו היו כתמים החשודים כדם. הנאשם 3 מסר שהכתמים ככל הנראה מהאף מאחר ולפעמים יורד לו דם מהאף; לאחר הגשת כתב האישום ולאחר שידע כי מדובר בכתם דם של חוגלה הנאשם 3 העלה בפני בית המשפט כי באותו יום הוא ואמא שלו ערכו קניות בברטעה וקנו ירקות, פירות בשר לחג, כבש עגל ועופות והכתם על החולצה הוא משם כי הם אכלו כל מיני סוגים של עופות (עמ' 164, ש' 19).

3. הנאשמים התנהלו במהלך העיכוב והחקירה עד לסיום הטיפול בכבוד, בנימוס ובאדיבות. ככל שישנם אי דיוקים כאלה ואחרים בנקודות מסוימות הדבר אינו מגיע לסתירות ובוודאי לא בסתירות מהותיות שיש בהן כדי לפגוע במהימנות ואמינות גרסתם.

4. לעניין עדי התביעה, לא העידה המאשימה את עד התביעה מס' 7 עיסא אבני וזאת ללא הסבר.

5. בענין עדותו של הפקח טל, טענו הנאשמים 1 ו- 3 כי יש לדחות עדותו הרצופה בסתירות פרכות ותמיהות, העצמות והגזמות, התחמקויות ו"היעלמות"/ "אובדן" זיכרון מכוון בנקודות בהן היה על הפקח טל לזכור. נטען לאי התאמה בשעת האירוע בין עד זה לשאר העדים, הוא לא זכר מספר היריות, טען פעם אחת 3-4 יריות ופעם נוספת כי אינו זוכר מספר היריות, העיד כי לפי האבק לא ידע אם הרכב נסע במעגלים או בזיגזג והטענה הינה בלתי סבירה שכן נסיעה ישרה תותיר השובל בקו אחד מאחורי הרכב ומדובר בעדות חסרת שחר באה מאדם שלא היה נוכח בשטח ולפחות מקימה ספק סביר בטענת הנוכחות. נקודת התצפית מעל המטע בדיוק ולכן כל רכב שנוסע במטע מתחת לרגליו של הפקח טל הוא בוודאות רואה את השורה שבה נוסע הרכב, ואם אופן הנסיעה הינה ישרה או במעגלים. ככל שהפקח טל לא יכל לסמן את מקום יציאת הרכב מהשקדים הדבר מעיד כי הוא לא ראה את רכב הנאשמים יוצא מתוך מטע השקדים. אין זה מתיישב שהפקח טל ידע לסמן הנקודות 1, 2, 3 ונקודת התצפית אך לא ידע לסמן את היציאה, וככל שיש הסבר לכך הרי שההסבר היחיד הוא שהפקח טל לא היה בשטח.

לענין המשקפת טען הסניגור כי הפקח טל לא רשם בדו"ח הפעולה את נתוני המשקפת במטרה לפגוע בנאשמים ובהכנת הגנתם, אין לו הסבר מדוע לא רשם אותם בדו"ח, גם בעדותו בפני בית המשפט לא זכר נתוני המשקפת והסתפק בטענה שמדובר במשקפת בינונית-שטיינר סוג 2 (עמ' 20 ש' 19). לדבריו משקפת תצפית גדולה עומדת בסטנדרטים של 20 על 120 (עמ' 29, ש' 30). לטענת הסניגור לא ניתן לתת אמון בעדותו של הפקח טל שכן תצפיתן מקצועי שבבעלותו משקפת יודע בדיוק את נתונה. בלחץ החקירה הנגדית הפקח טל אישר כי המספר 20 מייצג את עוצמת ההגדלה ואם ההגדלה פי 25 אז מדובר במשקפת עוד יותר גדולה ממשקפת גדולה המגדילה פי 20 ולא בינונית כפי שהפקח טל הציג.

לפי עדות הפקח טל היה אמור לראות ולזהות אם מדובר בחוגלה או בכל דבר אחר אליו מתכופף אדם ממקום הימצאו.

עוד נטען כי הפקח טל גם רצה להרחיק כוונתו בלפגוע בנאשמים בטענה שחרף העובדה שפניו של נהג הרכב היו בכיוון שלו הוא לא זיהה את הנאשם 1, וכשנשאל על ידי בית המשפט למה, השיב תשובה חסרת כל משמעות מתחמקת ובלתי משכנעת. כמו כן אין זה סביר שהפקח טל לא יזכור את השיחה של הרב"ש בין אם היה בשטח ובין אם לאו

לענין דו"ח התצפית נטען כי הפקח טל טען שלא ערך דו"ח תצפית מכיוון שלא יכול אך הפקח טל יכול היה בכל רגע נתון לרשום אירוע ירי- מספר היריות, שעת הירי, שעת ומיקום יציאת הרכב אל השדה, השעה ששמע ירייה וראה איסוף דבר מה בנקודה 1 ובנקודה 2, שעת העצירה בנקודה 3 והשעה שהרכב יצא מהשטח וכי העדר דו"ח תצפית פוגע במהימנות העדות

קיימות סתירות בין עדויות הפקחים היכן נכנס הפקח לוי לשטח. הפקח טל טוען שהכניסה הייתה מצפון מערב, ואילו הפקח לוי נכנס מכיוון כללי ממזרח.

לענין "הבריחה" הנטענת, גרסת הפקחים אינה סבירה. אדם שנוסע ממזרח למערב ושובר לתוך המטע, השבירה צריכה להיות לכיוון צפון או לכיוון דרום, בריחה למזרח כטענת המאשימה משמעותה שהרכב הסתובב וחזר על עקבותיו.

אם לא די בכך הוסיף וטען הסניגור כי בהמשך הפקח לוי העיד כי הוא בא מצפון מערב לדרום מזרח והרכב בא מדרום מזרח לצפון מערב וזהו שינוי מוחלט לגרסת העד הראשונה, בהמשך הפקח לוי העיד כי הרכב חתך למטעי השקדים באחת הדרכים הרבות שיש במטע וברח לכיוון כללי מזרח. אם הרכב נוסע מכיוון דרום מזרח לצפון מערב ובורח לכיוון מזרח המשמעות היא שהוא שבר ימינה ולא שמאלה וזאת בניגוד מוחלט לעדות הפקח לוי הקודמת לפיה הרכב שנסע ממזרח למערב שבר דרומה כלומר שמאלה לתוך המטע (עמ' 95 ש' 12).

עוד הוסיף הסניגור כי הפקח לוי העיד שעצר ליד אקליפטוסים הסמוכים לכביש עפולה- בית שאן ולאחר שראה הרכב נע לכיוון שלו חזר לרכב והתחיל לנסוע לכיוונו והרכב פנה שמאלה לתוך המטעים. הפקח לוי מעיד דבר והיפוכו לגבי כיווני הנסיעה שלו ושל רכב הנאשמים ועל גרסתו זו לא ניתן לסמוך.

קיימת סתירה מהותית בין גרסת הפקח לוי לגרסתו של הפקח אנגרט באשר למיקום המטעים, האם היו בצד ימין או בצד שמאל כיוון נסיעתם. לפי עדות הפקח אנגרט המפגש לא היה על ציר אקליפטוס, אלא המפגש היה על ציר שאינו זוכר אותו.

לשיטת הסניגור, שני העדים היו ביחד. עדות האחד הפקח לוי מלאה בסתירות פנימיות (שלוש גרסאות סותרות) ועדותו הרביעית סותרת את עדות הפקח אנגרט והמסקנה המתבקשת היא שלא ניתן לסמוך על העדויות האלה ויש לדחות את טענת הבריחה הנטענת לנוכח הסתירות המהותיות היורדות לשורשו של עניין ולקבל את גרסת הנאשמים כי הם כלל לא ברחו.

עוד הוסיף הסניגור כי ממרחק 200 מטר בתוך מטעים קשה אם לא בלתי אפשרי לדעת כי פניית הרכב לתוך המטע הייתה כתוצאה מכך שראה אותך או שמא כתוצאה מפניה בדרך רוחבית במהירות כדי להגיע הביתה לפני שעת שבירת הצום.

6. לעניין **התנהגות הנאשמים בעת עצירת הרכב** הפקחים אישרו כי התנהגות הנאשמים בעת שהפקח כהן ביקש מהם לעצור ועד לסיום החקירה במשטרה הייתה מכובדת, מנומסת ואדיבה וללא כל דופי וגם בקשת הנאשם 2 לעבור בדיקת פוליגרף מחזקת המסקנה שהנאשמים לא ביצעו שום עבירת ציד.

7. לעניין **החיפוש באמצעות הכלב** הפקח טל הכחיש שערך חיפוש ברכב בעזרת הכלב אותו העלה לתוך הרכב ונאשם 1 צעק עליו איך הוא מעלה אותו אך העד אורבך ראה את הפקח טל עורך חיפוש ברכב עם הכלב שלו אך הוסיף כי אינו זוכר אם הפקח טל נכנס עם הכלב לרכב או לאו והנאשמים 1 ו- 3 העידו כי הפקח טל ערך חיפוש ברכב באמצעות הכלב. הפקח טל מבקש להעצים את הראיות המפלילות ולגרום להרשעת הנאשמים בכל מחיר ובין היתר ע"י שלילת האפשרות שהנוצה הגיעה לתוך הרכב באמצעות הכלב שלו ולפיכך אין לתת אמון בעדותו של הפקח טל.

8. **באשר לשקיות ברכב**, טען הסניגור כי אין אישור תפיסה של השקיות שנמצאו ברכב והתביעה לא הציגה צילום של השקיות בתוך הרכב בשעת תפיסתם. השקיות לא הוצגו לנאשמים והם לא עומתו עם הממצא

ומדובר במחדל חקירתי נוסף. אין ראיה שגודל השקיות שנתפסו בשטח וברכב זהה והתביעה לא הוכיחה דמיון מלא בין השקיות. אין די בדמיון חלקי צבע וכיתוב לשם הרשעת אדם בעבירה שדינה מאסר בפועל. הפקח לוי העיד כי התקופה ספטמבר- אוקטובר היא אחת התקופות שיש בהן הכי הרבה ציידים בשטח ומכאן האפשרות שהשקיות שנמצאו שייכות לציידים אחרים.

9. **באשר למקום מציאת השקיות עם החוגלות** הנקודה בה ציין העד אורבך מקום מציאת פגרי החוגלות מרוחקת כ- 900 מטר מהנקודה שצוינה **בת/ 19** שערך הפקח לוי לפי נ.צ של הפקח שבח כמקום מציאת השקיות. הפקח שבח אינו יודע מהו המרחק בין השקיות לדרך הרחובית הקרובה ביותר אליהם, הם לא חיפשו סימני צמיגים (קוליסים) והחוקר לינג וידא כי הפקח שבח התעסק עם השקיות בכפפות. לא הובא כל הסבר לכך והמאשימה אף לא ניסתה ליישב את הסתירות.

10. בהתייחס למספר השקיות בהן מצאו החוגלות לפי הסקיצה **ת/ 20** שערך הפקח לוי מדובר כ- 8 שקיות. לפי **ת/ 10** דו"ח שרשרת מוצג שערך הפקח טל מדובר ב- 9 שקיות. הפקח לוי ספר את השקיות לפני הפקח טל והמאשימה לא הסבירה את הפער. לטענת הסניגור קיימת אפשרות שהפקח טל הוסיף שקית, זו שצילם, שלא הייתה או שהשקיות שנבדקו אינן השקיות שנמצאו בשטח. בתמונה **ת/ 21** מספר **ז 4** רואים תמונה של שקית קטנה לעומת השקית בתמונה **ת/ 2 ח' 1**.

11. **באשר לשעה שבה נמצאו שקיות, החוגלות והפרנקולין השחור** טען הסניגור כי לפי **ת/ 21** הצילומים של השקיות צולמו בשעה 17:55 כלומר מצאו חוגלות לפני שעצרו את הנאשמים בכניסה לסולם. והתמונה היא הראיה הטובה ביותר. המאשימה לא נתנה כל הסבר לשעה, לא טענה בהקשר לכך וממילא לא הוכיחה כי השעה המופיעה על הצילומים אינה נכונה. הדעת נותנת שהוא נסע אחרי הנאשמים ולא ראה שקיות או כל דבר אחר במסלול הנסיעה ולכן כאשר חזר לסריקה הוא חילק את השטח לגזרות וכל רכב חיפש בגזרה.

12. **אין ראיה הקושרת את הנאשמים לשקיות.** לטענת הסניגור, קיימת ראיה פוזיטיבית שהרכב לא עצר בתוך המטע בהסתמך על עדותו של הפקח לוי. אין ראיה שקיימת דרך רחובית סמוכה למקום השקיות, אין ראיה באשר לסימני קוליסים של רכב הטיוטה בסמוך למקום השקיות ואין ראיה להשלכת שקיות מהרכב. הסריקה הייתה כללית ולא בדרך הבריחה הנתענת, בסקיצה **ת/ 20** ניתן לראות כי מיקום מציאת החוגלות רחוק מהדרך המפרידה בין השדה למטע כחמש שורות ואין אף דרך רחובית הסמוכה למיקום. הפקח לוי גם לא ידע מה המרחק וכי הנ.צ נמצא מחוץ למטע ולנוכח **ת/ 19**, **ת/ 22** ולפי עדותו של הפקח טל יש לקבוע כי מקום הימצאות השקיות היתה בשדה הפתוח ויש לדחות גרסת התביעה שהשקיות נמצאו במטע השקדים.

13. **באשר לחגורת הכדורים** נטען כי הנאשם 2 העיד שיצא באותו היום עם רובה ציד וחגורת כדורים מלאה (**ת/ 34**). כאשר עצרו בצומת מנטה בחגורה היו חסרים 2-3 כדורים והנאשמים 1 ו-3 העידו כי הנאשם בא עם חגורה מלאה, הוצגה רק תמונה אחת של חלק מחגורת הכדורים ללא ציון השעה בניגוד לתמונה שמעליה שם השעה נרשמה, יש כאן העלמת ראיות ועריכה של התמונות. המאשימה לטענתו בכוונה תחילה הציגה התמונה של חלק מהחגורה שלא מאפשרת קביעת מצב החגורה, באישור התפיסה (**ת/ 11**) בסעיף

2 לא צוין מספר הכדורים. מעדות הפקח כהן עולה האפשרות שמספר הכדורים שהפקח כהן ספר אינו המספר האמיתי של הכדורים שהיו בחגורה בתחילת האירוע וכי ההוספה הייתה שלא בנוכחות הנאשם 2 וזהו שיבוש הליכי משפט. עיון **בת/ 11** מעיד כי הכתב שונה ובעט שונה, נתון המלמד כי הוספת מספר הכדורים נעשתה לאחר שהנאשם 1 חתם על האישור המקורי והתיקון נעשה על העותק שנשאר בידי הרשות. ההוספה מהווה זיוף ושיבוש הליכי משפט במקרה החמור ולכל הפחות פעולה בלתי תקינה בעליל וכי ליד ההוספה אין חתימה של הנאשם 2. אם מתקנים/מוסיפים דבר מה על אישור תפיסה לאחר חתימה חובה להחתים את החשוד ליד התיקון. נאשם 2 העיד כי יש בחגורה כדורים שלא היו וכי הכדורים שהוא מחזיק כחולים, אין לו כדורים אדומים ליונים. הפקח כהן חקר את הנאשם 2 ולא שאל אותו שאלה לגבי החגורה והכדורים. לו החגורה הייתה מלאה, החוקר היה שואל את השאלות הרלוונטיות, ולטענת הסניגור העובדה שאין שאלות **בת/ 12** מעידה כי נקודת המוצא היא שאכן בחגורה חסרים 2 - 3 כדורים, ועל כך גם ניתן ללמוד מעדותו של הפקח טל כי בחגורה היו חסרים 2 - 3 כדורים. מכאן, המסקנה היא שבחגורה היו חסרים 2,3 כדורים, ובמספר זה של כדורים אין ולא קיימת אפשרות לצוד 15 פריטים: 14- חוגלות ו- פרנקולין.

14. **לעניין הדם שנמצא על חולצת הנאשם 3** טען ב"כ הנאשמים כי הנאשם 3 נשאל על ידי החוקר לינג אם התעסק באותו היום בבשר של חיה/בעל חיים וזה השיב בשלילה וכשנשאל ביחס לכתמים שעל חולצתו החשודים ככתמי דם השיב כי ככל הנראה זה דם מהאף. המאשימה לא ביקשה לבדוק אם הדם שנמצא על חולצת הנאשם 3, מקורו באחת החוגלות, בדיקה שניתן לבצע בהתאם **לת/ 31** שהיה בכוחה להוכיח שאין לנאשמים כל קשר לחוגלות ולטענת ב"כ הנאשמים מדובר במחדל חקירה נוסף שנזקף לחובת המאשימה

ביחס לתהיות המאשימה מדוע הגרסה של הנאשם 3 באה רק בשלב ההוכחות, השיב ב"כ הנאשמים כי זו היתה ההזדמנות הראשונה שהיתה לו להסביר את גרסתו ובכתב האישום אין כל רמז לטענה שעל חולצתו נמצא דם של חוגלה.

בהתייחס לטענת הימצאות רכב אחר וציידיים אחרים טען ב"כ הנאשמים כי הפקח טל אישר שקיים סיכוי אם כי נמוך להימצאות רכב אחר בשטח שלא ראה או רכב שנכנס/יצא מהדרך הסמוכה לגבעה. בהמשך הפקח לוי אישר כי קיים סיכוי שאם היו רכבים במטע שיצאו מהדרך הסמוכה לגבעה מבלי שהוא יבחין בהם ו הנאשם 1 העיד **בת/ 12** וכן בפני בית המשפט כי ראה רכב אחר בשטח.

15. **בהתייחס לטענת אי העדת עד תביעה מס' 7 עירא אבני** ועל מנת למחוק עד תביעה מכתב האישום יש להגיש בקשה לתיקון כתב האישום. ככל שהדבר לא נעשה, המאשימה מחויבת להזמין את העד למתן עדות. ב"כ הנאשמים טען כי המאשימה לא עשתה כן ועל כן אי העדתו נזקף לחובתה בהתאם להלכה הפסוקה.

16. בעניין **הטענה לציד מתוך הרכב** טען ב"כ הנאשמים כי הפקח טל לטענתו ראה את הרכב נוסע, שמע רייה, נסיעה קצרה נוספת, עצירה, ירידה ואיסוף דבר מה. לא עולה מעדותו כי ראה את הרכב רודף אחר

חוגלות ולא שמע כי הירייה הייתה לכיוון הדבר מה שנאסף. כמו כן לא נטען כי ראה קנה רובה מבצבץ מתוך חלון הרכב וכן לא ראה את הדבר מה שטען ולא ראה חוגלות עפות, לא ראה ולא ידע על מה ירו, לא נמצאו תרמילים ברכב, לא נמצאו תרמילים בשטח, לא נמצאו קוליסים ולא עשרות ומאות נוצות של חוגלות או פרנקולין בנקודות 1 ו- 2. אילו בוצע ירי מתוך הרכב כטענת המאשימה, הפקח טל היה חייב לראות בעזרת המשקפת הגדולה קנה הרובה מבצבץ מאחד חלונות הרכב או עופות עפים ולזהות את הדבר מה כפי שנטען לכאורה. מתוך עדותו של הפקח טל לא ברור אם הירי היה לכיוון חיית בר מוגנת ולא ידוע אם נצודה חיית בר מוגנת.

17. בסעיף 4 לכתב האישום נטען כי הנאשמים 3 ו- 4 יצאו מהרכב ואספו את הצידה. המאשימה לטענת הסניגור, לא הוכיחה כי הדבר מה שנאסף הוא צידה או כי הירי היה לכיוון הדבר שנאסף. לטענת ב"כ הנאשמים 1 ו- 3 הנוצה, הדבר מה שנאסף וכתם הדם על החולצה אינם מעידים כי מדובר בצייד חיית בר מוגנת מתוך רכב. הוכח כי ייתכן והירי הגיע מעבר לכביש וכי קיימת אפשרות נמוכה, אולם בהחלט אינה בלתי סבירה, להימצאות רכב אחר בשטח ושיש הרבה ציידים בשטח בתקופה הנדונה.

18. **לעניין עבירת החזקת חיית בר מוגנת** טען הסניגור כי לכאורה המאשימה ייחסה לנאשמים החזקת חיית בר מוגנת אך ברכב לא נמצא דבר. הפקח טל טען שמצא נוצה של חוגלה ברכב, הפקח טל לא העיד שהנוצה לחה או טריה שנמרטה מקרוב. לטענת ב"כ הנאשמים מציאת נוצה אינה מעידה על החזקת חיית בר. הנוצה יכולה להגיע לרכב באופן תמים בין אם על ידי אחד העובדים שעבדו באותו היום בשקדים או מהכלב של הפקח טל שנכנס לרכב או מרגליו של אחד הנאשמים או הפקח טל או הפקח לוי שערכו חיפוש ברכב. החקירה לא ביצעה בדיקת ד.נ.א. שהייתה קושרת את הנוצה לאחת החוגלות שנמצאו בשטח שהיה בכוחה לאשר את גרסת הנאשמים. עוד טען ב"כ הנאשמים כי המאשימה לא מגישה כתב אישום בגין הימצאות נוצה ברכב, לטענתו יש גבול למה שניתן לייחס לאדם כי מחזיק חיית בר מוגנת, נוצה של חוגלה או של דורבן אינן מעידות על החזקת חיית בר ולשיטתו לא לזה התכוון המחוקק (הפנה לת"פ (טבריה) 16-08-6764).

19. **עוד טען ב"כ הנאשמים 1 ו- 3 כי אין קשר בין הנאשמים לחוגלות, לפרקולין ולשקיות.** לטענתו, המאשימה לא הביאה כל ראיה לכך כי החוגלות והפרנקולין ניצודו באמצעות רובה ציד. לא הוגשה חוות דעת ואף לא ראיה אחרת לגבי השאלה אם הומתו בעקבות ירי מכדוריות של כדורים שנורו מרובה הנאשם 2 הזחים לכדורים הנמצאים בחזקתו בחגורה **ת/ 35** כפי שלא הביאה בדל ראיה לקשר בין הנאשמים לבינם ולשקיות, לא טביעת אצבעות, לא בדיקת ד.נ.א., לא סימני קוליסים, לא נסיעה בסמוך למקום, לא השלכת שקיות מהרכב ולא עצירת הרכב במנוסה הנטענת והמוכחשת

ד"ר כחילה אישרה שניתן היה לבצע בדיקת ד.נ.א. לשם זיהוי הפרט ולא רק סוג בעל החיים כלומר, היה באפשרות המאשימה לבדוק אם כתם הדם והנוצה מקורם באחת החוגלות שנמצאו **(ת/31)**.

20. לסיכום, לטענת ב"כ הנאשמים 1 ו- 3 ויש לזכות הנאשמים 1 ו- 3 שכן קיים ספק סביר משמעותי אם הנאשמים ביצעו העבירות שיוחסו להם בכתב האישום.

טיעוני הנאשמים 2 ו - 4 :

1. עיקר טענתם של הנאשמים 2 ו - 4 הינה כי חיות הבר (הציפורים) שנתפסו על ידי המאשימה לא נצודו באמצעות רובה שכן אין כל ראיה ולפיה הן היו פצועות מירי, ובכל מקרה לא ניתן לשלול את האפשרות כי הימצאות הציפורים במקום בו הן נתפסו על ידי הפקחים מקורה באנשים אחרים שהיו ברכב אחר וכי האחרים עזבו את הזירה מבלי שפקחי רשות הטבע הבחינו בהם.
2. המאשימה לא הביאה ולו ראיה אחת ולפיה החוגלות שנמצאו על ידי הפקחים היו פגועות מכדוריות של רובה . לא ניתן אף לשלול את האפשרות כי החוגלות נאספו לאחר שפוזר חומר משכר או חומר מרדים וכי אדם ששהה במקום הוא זה שביצע את המעשה ואסף את החוגלות וברח משזייה רכב של רשות הטבע והגנים.
3. כבר בחקירתו הראשונה בפני פקחי הרשות מסר הנאשם 1 כי בשטח היה רכב בצבע לבן , וכך ייתכן ובמקום היו ציידים אחרים שהם אלה שצדו את החוגלות וברחו עם הגעת הפקחים. עד התביעה הפקח טל, זיהה אבק בתוך השורות של מטע השקדים והעריך כי מדובר ברכב נוסע אך הוא לא ראה מה סוג הרכב המדובר ומה פרטיו, יש נקודה אחת בה הוא מצליח לזהות את הרכבים הנכנסים למטעים (עמ' 24 שורה 30) ולא ניתן לשלול את האפשרות כי הרכב שהיה בפנים הוא רכב אחר.
4. **לא ניתן לקבוע על סמך הראיות הקיימות בתיק כי אכן היה ציד בכל מקום בו נעצר רכב הנאשמים או כי בוצעו פעולות ירי לעבר חוגלות ואיסוף של חוגלות :** הפקח טל לא ראה בשום שלב חוגלות מתעופפות לאחר כל ירי אף על פי שהוא החזיק במשקפת לטווחים בינוניים שיכולה לתת לו תמונת תקריב טובה .
5. **אין זה סביר שבפרק הזמן שבו נכחו הנאשמים בשטח נצודה כמות החוגלות שנמצאה בזירה:** בשום שלב לא נטען על ידי הפקח טל כי היה איסוף של מספר רב של דברים מהרצפה וכלל לא ניתן לטעון כי נפגעו מספר חוגלות מכל יריה. הפקח טל אמר בצורה מפורשת כי בכל פעם שיצאו מהרכב הייתה התכופות פעם אחת בלבד (שורה 15), קרי - גם ובהנחה וייקבע כי היו 3 יריות בשדות והיה איסוף, כי אז למעשה נאספו לכל היותר 3 ציפורים . כלל לא ברור איך מגיעים לסך הכל של יותר מ- 15 חוגלות שנתפסו אם בכל יריה נפגעה רק חוגלה אחת כאשר כל השהות של הנאשמים הייתה לפרק זמן קצר והפקח טל מפקח על האזור משעה 15:30 והוא לא שמע יריות לפני כן . הפקח לוי העיד כי באותה שעה מדוברת לא ניתן לירות במספר חוגלות בכדור אחד. אין כל ראיה לפיה הנאשמים ניקו חוגלות בשטח ואין כל אינדיקציה כי הם שהו פרק זמן ארוך מחוץ לרכב, פרק זמן שיאפשר להם לבצע פעולות הניקוי המתחייבת לאור מצב החוגלות שנמצאו, שחלק מהן היו מרוטות ונקיות.
6. מתמונות שצילם הפקח הפקח שבח **ת/21** נראה כי חלק גדול מן החוגלות היו מרוטות מנוצות וללא עור, קרי, בוצעו פעולות של מריטה, שחיטה והוצאת העור כאשר פעולות אלה על פי טיבן לוקחות זמן ונוכחות מחוץ לרכב. המאשימה לא הביאה כל ראיה ולפיה הנאשמים שהו פרק זמן ארוך מחוץ לרכב או

כי בשטח נמצאו נוצות ועור עקב המריטה והקילוף של העור. , לא נמצאה סכין מגואלת בדם של חוגלות ולא נמצאו נוצות בכמות המתאימה לכמות החוגלות שיכולה להצביע על ניקוי בתוך הרכב. ניקוי כזה היה מותר סימנים ברורים ולא ניתן היה להעלימו בשום דרך.

7. קיימות סתירות בעניין מקום מציאת החוגלות

8. **הדמיון בין השקיות אינו מחייב את המסקנה כי השקיות שנמצאו בשטח מקורן ברכב של הנאשמים**
וכן היה מקום לבדוק מעבדתית אם השקיות בהן נמצאו ציפורים הן מאותה סדרה של השקיות שנטען כי נמצאו ברכב.

9. **חגורה שהובאה לבית המשפט לא הייתה חסרה אף לא כדור אחד** : טענת הנאשם 2 הינה כי ירה 2 - 3 כדורים וכי החגורה הייתה אמורה להיות חסרה כמות כזו אך מאן דהוא החליף והשלים כדורים.

10. אין כל דרישה בחוק לתאם ציד של יונים, אין איסור על ציד ביום הכיפורים, הפקחים מאשרים זאת וניכר כי הפקח טל ביקש להשחיר שמם של הנאשמים במכוון.

11. הפקח טל ניסה לתאר מצב בו בכל שנותיו כפקח לא היה עד לשיטת הציד אותה תיאר הנאשם 2, לפיה מתבצעת נסיעה ברכב, עצירה, ירידה, הוצאת רובה וירי אף על פי ששני פקחים ותיקים לא פחות ממנו, הפקח כהן והפקח לוי תמכו בגרסת הנאשם 2 וטענו כי שיטה זו מוכרת וידועה.

12. מחדלי חקירה - אי הגעה של הפקחים לזירות בהן קיים חשד כי בוצע ירי על ידי הנאשם 2 ובו ירדו הנאשמים 3 - 4 ואספו דברים מהאדמה.

13. **המאשימה לא הצליחה להוכיח כי הרכב של הנאשמים אכן ברח** : הפקח לוי והפקח אנגרט אנגרט שהיו ביחד באותו רכב פיקוח, מסרו גרסאות סותרות ביחס לאופן הבריחה, לא נבדק עניין הקוליסים או נתיב הנסיעה של הבריחה לצורך איתור תרמילים או קופסאות כדורים וכד', לא נערך שיחזור נסיעה עם מי מהנאשמים כדי לבדוק באיזה אופן עזבו את המקום בנסיעה.

14. **קיים הסבר מניח את הדעת לעניין הימצאות נוצות בתוך הרכב** : הפקחים אישרו כי בשטח נמצאות חיות מתות, אומנם המאשימה טוענת כי הסיכוי לדריכה על נוצה של חוגלה והעברתה לרכב הוא נמוך אולם לטענת הסניגור בשטח המדובר הסבירות היא גבוהה לאור מה שהעיד הפקח טל שהגיע לשטח הספציפי בשל הימצאות להקות של חוגלות במקום, כעולה מגרסת הפקח טל, הוא לא הראשון שנכנס לרכב של הנאשמים לצורך עריכת בירור ולפניו היה הפקח כהן. הפקח טל גם לא יודע אם הפקחים האחרים היו מעורבים בתקופה שקדמה לאירוע באירועים בהם הזדהמו בנוצות וכך שלא

בכוונה זיהמו את הרכב וכפועל יוצא לא יודע אם זוהם הרכב. כמו כן, טען ב"כ הנאשמים כי לא ניתן לשלול את האפשרות כי היה זיהום באמצעות הכלב שנכנס לרכב של הנאשמים, אף שהפקח טל הכחיש זאת.

15. **סתירת גרסת הפקח טל בעניין השתתפות הכלב בחיפוש -** העד אורבך ציין לפחות בשתי הזדמנויות כי הכלב כן היה שותף לחיפוש וגרסתו של הפקח טל פוגעת בצורה ממשית במהימנותו וגרסת הפקח אורבך מחזקת את מהימנות ואמינות גרסת הנאשמים שהעלו את העניין בבית המשפט.

16. **מחדל חקירה - אי בדיקת טביעות אצבע על השקיות :** אין כל אינדיקציה כי למי מהנאשמים היו כפפות אך הפקח הפקח שבח ציין בעדותו בבית המשפט (עמ' 116) כי שמר על טביעות אצבע ולכן נגע בשקיות באמצעות כפפות. לטענת ב"כ הנאשמים קיים מחדל חקירתי חמור שעניינו אי משלוח השקיות ליחידת הזיהוי הפלילי כדי לבדוק ולבדוק קשר בין הנאשמים ולאופן שקיות ולא נלקחו מעתקי ט.א.

17. **מחדל חקירה -** לא נבדקו שרידי ירי למרות טענת המאשימה כי הירי בוצע מתוך הרכב ובנוכחות שאר הנאשמים. תשובותיו של החוקר לינג כי הרכב בלאו הכי היה מזדהם אין בהן ממש. לטענת הסניגור אם לא נמצאו שרידים על בגדי האחרים כי אז לא ניתן לומר כי הם היו בקרבת היורה וכך הירי בוודאי התבצע מחוץ לרכב כפי שטען הנאשם 2 ואישור זאת גם יתר הנאשמים.

18. אימרה של הנאשם 2 ולפיה הוא מוכן לעבור בדיקת פוליגרף כדי לאמת את גרסתו הינה גרסה בעלת משקל של ממש התומכת במהימנותו, גם אם זו אינה ראייה קבילה.

19. תמונות השקיות אלה צולמו על ידי הפקחים בשעה 20:05, לאחר שכבר נתפסו החוגלות, אף על פי שהאירוע של התפיסה היה מוקדם יותר והנוצה כביכול צולמה בשעה 18:44.

20. גרסתם של הנאשם 2 ו-4 מהימנה ועקבית.

לא הייתה כל התנהלות חריגה או מחשידה מצידם של הנאשמים והתנהלותם בעל החיפוש ברכב מחזקת את המסקנה כי לא הייתה כל התנהגות מצידם האופיינית למי שברחו מפקחים בעקבות ביצוע מעשה אסור.

21. **סוגיית הדם על חולצת הנאשם -** הסבר נאשם 3 הגיוני וסביר בשים לב לקונטקסט בו נמסרו הדברים והבדיקה בדיעבד. תשובתו הראשונית בשטח אינה בבחינת זו החורצת את גורלו ולאחר שהבין שמדובר בדם של חוגלה הוא בדק ובחן מהיכן הדם יכול להגיע לחולצה וכך הסברו הגיוני. יש להצטער על כך שהוא לא עומת עם הראייה ולפיה על חולצתו היה דם של חוגלה בשלב של החקירה לאחר קבלת הממצאים של הבדיקה.

להלן הדין בדיון הראיות להרשעה תוך קביעת ממצאי מהימנות ועובדה

ככלל, אציין כי עדותם של עדי התביעה נמצאה עקבית ומהימנה בחלקים מרכזיים של עדותם. עם זאת נמצאו בהתייחס למספר סוגיות עובדתיות ומחלוקות עובדתיות מהותיות בהן חלוקים הצדדים סתירות בעדויות בין חלק מעדי התביעה אשר לחלקן לא ניתן הסבר המניח את הדעת ובנקודות אלו יקשה על בית המשפט לבסס ממצא עובדתי או לאמץ איזו מגרסת עדי התביעה כאמור בהמשך.

האם הוכח מעבר לכל ספק סביר כי 14 החוגלות והפרנקולין השחור אשר נמצאו בשטח (להלן: "העופות שנצודו") נצודו בידי הנאשמים

לאחר שמיעת עדויות העדים בתיק ועיון בראיות הצדדים מצאתי כי נותר ספק סביר האם העופות שנצודו נצודו בידי הנאשמים בתיק וזאת ממספר טעמים:

ראשית, לא הוצג בפני בית המשפט הסבר אשר יניח את הדעת כיצג הספיקו הנאשמים לבצע עבירת הציד בה הואשמו בפרק הזמן אשר עמד לרשותם בשטח וכיצד ביצעו עבירת הציד נוכח ראיות התביעה.

נאשם 2 מסר בהודעתו בפני הפקח גיא כהן ת/12, כי בשעה 14:00 סגר את המוסך שבבעלותו בעפולה, הלך לביתו, אכל, ישן ויצא לציד יונים לטענתו על פי קריאה טלפונית מאת נאשם 1 (ת/12, ש' 1-3).

בעדותו בבימ"ש -

איש מהנאשמים האחרים לא נשאל בחקירתם לאחר האירוע לשעת יציאתם לשטח בהודעותיהם ת/13-16, נאשם 3 מוסר בעדותו כי שהו שעה וחצי בלבד בשטח (ת/15 עמ' 4 ש' 21), לא הוצג בפני פלט שיחות יוצאות או נכנסות של נאשמים 1,2 או ראיה כלשהי אחרת בגין מועד סגירת המוסך והגעת נאשם 2 לביתו ומכאן כי אין לי אלא לאמץ לוחות הזמנים אשר מתאר נאשם 2 בהודעתו. בהתחשב בעדותו של הפקח טל (עמ' 12 ש' 28 לפרוטוקול) כי החל לתצפת ממקום התצפית בשעה 15:30 ורק בשעה 17:00 הבחין באירוע, ניכר כי הנאשמים לא נכחו בשטח מושא כתב האישום באותו היום עובר לשעה 15:30 או בסמוך לכך. עוד אציין כי הפקח טל מציין שמיעת היריות לראשונה כתחילת האירוע בשעה 17:00 לערך (שם וכן עמ' 13 ש' 14 לפרוטוקול).

לאור האמור לעיל עולה כי קיימת סבירות נמוכה מאוד, אם בכלל, שהנאשמים החלו בפעילותם בשטח עובר לתחילת ביצוע התצפית על ידי הפקח טל ולפחות לא זמן ממושך טרם תחילת פעילות הפקח טל במקום וכן אין חולק כי החל משעה 15:30 ועד 17:00 לערך לא נורו יריות במקום (ר' עדות הפקח טל בעמ' 22 ש' 12-13 לפרוטוקול).

שנית, הפקח שבח מציין בעדותו בבית המשפט כי הבחין בפגרי החוגלות כשהן טריות, חמות ועדיין לא התקשו, והמאשימה טענה בסיכומיה כי ממצאים אלו מעידים כי נצודו בזמן האחרון (ר' עדות הפקח שבח בעמ' 114 ש' 25 לפרוטוקול וכן דו"ח ת/28 סעיף 1 ב'). מחד גיסא ובהינתן כי אך ורק נאשם 1 טען להימצאותו של רכב נוסף בשטח בעת שהייתם בשטח, הרי החשד נופל באופן טבעי על כתפי הנאשמים בתיק. מאידך גיסא, המאשימה לא הביאה כל ראיה בגין שעת מותם של העופות שנצודו (לא כל שכן כיצד נצודו וזאת גם אם אצא מנקודת הנחה כי נצודו). יתרה מכך, גם הפקח שבח מציין בעדותו כי אינו יכול לקבוע כמה שעות עברו מציד העופות ועד מציאתם (עמ' 117 ש' 5-1 לפרוטוקול). כמו כן, לא אוכל להתעלם מהיעדר הסבר הגיוני ומניח את הדעת (ר' התייחסות בהמשך לעדותו של הפקח טל) בידי המאשימה הכיצד בשתיים עד שלוש יריות אליבא הנאשמים או בשלוש עד שש יריות אליבא הפקח טל ניתן לצוד 14 חוגלות ופרנקולין שחור.

הצדדים ריכזו חלק מטיעוניהם בסוגיית מספר היריות שנורו על ידי נאשם 2 באירוע שעה שזה טען כי נורו 2-3 יריות ואילו המאשימה טענה כי נורו 3-4 יריות. מעדויות עדי התביעה והמאשימה התרשמתי כי לא ניתן לקבוע מספרם המדוייק של היריות אך אלו ככל הנראה לא עלו על 4 יריות. הפקח טל מציין בחקירתו הראשית כי שמע שתי יריות בתוך המטע ולאחר מכן רכב הנאשמים יצא את השטחים הפתוחים ושם נשמעו עוד שתי יריות (עמ' 13 ש' 14-18 בנוגע לנעשה במטע ועמ' 14 ש' 1-7 בנוגע לנעשה בשטחים הפתוחים). עם זאת בהמשך העיד כי בתוך המטע היו 3,4 יריות שלא ראה (עמ' 24 ש' 9-11 לפרוטוקול) ואין בידי ליישב סתירה זו אלא בעובדה כי הפקח טל לא ערך דו"ח תצפית ומאשר כי למחרת היום לא זכר מספרן המדוייק של היריות באירוע (עמ' 24 ש' 11-13 לפרוטוקול). מכל מקום לא נשמעה טענה כי נשמעו יריות רבות באופן התואם מותם של 14 חוגלות ופרנקולין שחור בהנחה שנצודו בירי ולא בשיטת ציד עלומה באם נצודו בשטח זה ולא בשטח מרוחק מאוד. הסברו של הפקח טל כאשר מעומת עם מותן של 15 עופות ושמיעת שש יריות לכל היותר (על פי גרסתו המרחיבה) כי הצייד התחיל אולי במקום אחר ושעתיים לפני הגעתו למקום נראה מאולץ ואינו תואם לראיות שהוצגו בפני שעה שלא הוכחה שעת יציאתם של הנאשמים מהכפר סולם (לא הוצג פלט שיחות בין נאשם 1 ונאשם 2 ושאר הנאשמים או איכון טלפונים), מעדות הנאשמים עולה כי יצאו את ביתם בסמוך להגעת הפקח טל למקום התצפית (ר' לעיל) ולא הונח בפניו בדל ראיה כי הנאשמים צדו את העופות שנצודו או מרביתם במקום אחר ממנו לא ניתן היה בידי הפקח טל המצוי במקום תצפית שולט לראותם ולשומעם. הסברו זה של הפקח טל אף אינו תואם להסברו בחקירה חוזרת לשאלת התובע כי ניתן לפגוע במספר חוגלות ביריה אחת וזאת מפאת נסיונו שעה שהסבר זה לא הועלה במענה לשאלה מפורשת קודם לכן בהתייחס למותם של 15 עופות מ-6 (לכל היותר) יריות ששמע ואף לא הוצג בפניו בית המשפט כל חיזוק למצג דברים זה (עמ' 53 ש' 22-23 לפרוטוקול).

העובדה כי החוגלות היו בחלקן מרוטות מעידה כי נדרש אף זמן מה לביצוע פעולות אלו. כל אלו מותרים ספק בליבי כיצד יכולים היו הנאשמים לבצע הציד "המאסיבי" של העופות שנצודו באמצעות יריות בודדות בלבד ולאור העובדה המפורטת לעיל כי החלו בציד בשעת תחילת התצפית או בסמוך מאוד לפניה.

זאת ועוד, המאשימה לא הניחה בפני בית המשפט חוות דעת אשר תצביע על סיבת מות העופות שנצודו אך גם אם אצא מנקודת הנחה כי סיבת המוות הנראית לעין והמסתברת הינה באמצעות ירי הרי שלא נמצאו כל תרמילים ברכב הנאשמים או בזירה כלשהי בשטח לרבות זירת מציאת העופות שנצודו וגם בהינתן הנחה זו הרי שהספק הנובע מהאמור לעיל רק מתחזק.

שלישית, המאשימה ביקשה לבסס הקביעה כי הנאשמים הם שצדו העופות שנצודו על זהות בין השקיות אשר נמצאו עוטפות את העופות שנצודו (ת/21) עליהם כיתוב "טירת צבי" בצבע ירוק ובין השקיות הריקות אשר נמצאו בחיפוש אשר נערך ברכב נאשם 1(ת/2) אך לא מצאתי בטענה זו ממש. אכן, זהות בסוג השקיות והכיתוב על גביהן מבסס חשד סביר שמא אותם חשודים אשר החזיקו בשקיות ברכבם עשו בחלקן שימוש לצורך עטיפת העופות שנצודו בשטח. יחד עם זאת, לא הובאו בפני ראיות כלשהן בדבר היקף תפוצת השקיות לציבור הרחב (מאות, אלפים, עשרות אלפים), המאשימה נמנעה מלבדוק טענת נאשם 1 בהודעתו ת/16 כי השקיות שייכות לפועלים מהשטחים אותם הסיע בבוקר האירוע לעבודה בכפר קיש ולמחסום ללא שנמצא הסבר מניח את הדעת לאי ביצוע פעולה זו, מלבד רישום הפקח טל (ת/2), עמ' 1/ח תמונה תחתונה) כי השקיות שנמצאו ברכב הנאשמים זהות במראן לאלו שעטפו העופות שנצודו לא הוצגו נתוני השקיות שנמצאו בחיפוש כגון גודלן בהשוואה לאלו שעטפו העופות שנצודו, לא נערכה בדיקה מול מפעל "טירת צבי" האם מדובר בסדרה זהה של שקיות (וזאת גם אם אתעלם משוני מסויים הנראה בצבע הכיתוב שעה שבת/2 נראה רקע הכיתוב שחור ובת/21 נראה רקע הכיתוב ירוק, שמא מדובר בשוני הנעוץ באופן הצילום ולא במוצגים עצמם כפי שעולה גם מעדות הפקח לוי בעמ' 92 ש' 19 לפרוטוקול ועדות נאשם 1 בעמ' 138 ש' 20-16 לפרוטוקול). מעדות החוקר לינג עולה כי לא סבר שיש בידו יכולת לבדוק הטענה כי השקיות הובאו על ידי תושבי שטחים (עמ' 121 ש' 8-9 לפרוטוקול) אך אין בידי לקבל טענה זו שעה שנאשם 1 כלל לא נשאל לפרטי העובדים המתגוררים בשטחים, פרטי מעסיקם ואף לא נשאל כל שאלה בנושא שעשויה היתה לסייע בידי המאשימה בבדיקת טענת ההגנה שהעלה בחקירתו. יתרה מכך, החוקר לינג רשם במזכר ת/17 בסעיף 2(ד) כי מבקש ממעבדת סימנים לערוך השוואה בין השקיות אשר נמצאו ברכב הנאשמים ובין אלו שעטפו העופות שנצודו אך לא נמצא בתיק כל ממצא או מענה בכתב בתשובה לבקשתו והוא הסתפק במתן תשובה בבית המשפט כי דווח בעל פה כי הדבר אינו ניתן לביצוע ולכן לא בוצע (עמ' 125 ש' 10-16 לפרוטוקול) - תשובה בה אין להסתפק נוכח היעדר בטחון מלא, אף מצד החוקר לינג, באמיתותה (החוקר לינג מציין כי "כנראה" קיבל שיחת טלפון שהפעולה אינה ניתנת לביצוע אך תשובה זו לא תועדה על ידו).

עוד אפנה בהתייחס לנטל המונח על כתפי המאשימה לברר טענות ההגנה אל מול הנטל המונח על כתפי נאשם להביא ראיות המצויות בידיו לצורך הגנתו לפסק הדין אשר ניתן מפי מותב זה בתיק ת.פ 679-08-15 מ"י נ' אבו פרחא, פורסם בצאגרים המשפטיים (4/1/17), (ערעור הנאשם על הכרעת הדין נדחה בעפ"ג 61330-02-18). במקרה זה פעלה לחובתו של הנאשם העובדה כי לא זימן לעדות מטעמו עד ראייה אשר לא התבקש למסור עדות במסגרת החקירה ופרטיו היו יודעים למאשימה. עם זאת ולהבדיל מהמקרה שבפני, יקשה לצפות מהנאשם 1 לזמן להגנתו אנשים אשר הינם חשודים פוטנציאליים (העובדים שלכאורה הביאו השקיות לרכב נאשם 1) ויקשה לצפות כי יקבל שיתוף הפעולה שלהם. זאת בעוד בידי המאשימה מלוא הסמכויות לאתר חשודים ולחקרם כאשר יודעת זהותם או יכולה בנקל לבררה. כמו כן ונוכח הצטברות מחדלי חקירה בתיק זה (ר' התייחסות גם בהמשך) לא ניתן לצפות כי הנאשם 1 או מי מהנאשמים יבצעו מהלכי חקירה מרכזיים בעצמם שעה שהפעולות רובצות לפתחי היחידה החוקרת שלה גם הסמכויות בדין לבצעה.

רביעית, לא נמצאה כל ראיה הממקמת הנאשמים או רכבם במקום מציאת העופות שנצודו. הפקח שבח מתאר מקום מציאת העופות שנצודו :

**"זה היה כמה שורות פנימה, אם נסעתי כמה שורות מדרך העפר, זה היה עוד בערך שתי שורות פנימה.
" (עמ' 114 ש' 29-30 לפרוטוקול).**

קושי זה של המאשימה למקם רכב הנאשמים או הנאשמים בקירבת מקום איתור העופות שנצודו, בין אם במקומות בהם נצפו על ידי הפקח טל ובין אם במקום בו נצפו על פי טענת המאשימה בורחים מן הפקחים, מתגבר שעה שמשוויים עדויות הפקחים שבח והעד אורבך בגין מיקום איתור העופות שנצודו.

הפקח שבח הפיק תצלום האוויר ת/22 וסימן על גביו נקודה במרכז עיגול צהוב בצירוף הכיתוב: "מיקום מציאת החוגלות", על נקודה דומה הצביע גם הפקח לוי בת/19 (ר' עמ' 93 ש' 30 לפרוטוקול) אך העד אורבך סימן במהלך עדותו מיקום "שקיות וחוגלות" ב"X" (עמ' 83 ש' 10-7 לפרוטוקול). השוואה בין מיקומים אלו מגלה כי אלו סומנו בשדות שונים לחלוטין שעה שהפקח שבח ממקם מציאת העופות שנצודו במטע הצפון מערבי הקרוב לקיבוץ יזרעאל ואילו העד אורבך ממקם הנקודה במטע מרוחק יותר הממוקם צפונית לקיבוץ יזרעאל וצפון מערבית למקום סימון הנקודה בידי הפקח אורבך. המרחק בין הנקודות עשוי בהחלט להגיע כדי מאות מטרים, אין בידי המאשימה הסבר בגין השוני המהותי בגרסאות עדים אלו ובוודאי שיש בשוני זה כדי לעורר ספק בדבר מיקום מקום איתור העופות שנצודו וקביעת ממצא בגין המרחק שהיה בין מקום הימצאות הנאשמים כפי שנצפו ממקום התצפית או ע"י הפקחים לוי ואנגרט למקום זה. קל וחומר שעה שהמרחק בין שני המיקומים על פי עדויות העד אורבך והפקח שבח והמקומות בהם נצפה רכב הנאשמים 1-3 בת/1 הינו ניכר ואינו סמוך מאוד ואף הפקח לוי מתקשה בעדותו לנקוב במרחק בין מקום בריחת רכב הנאשמים ומקום מציאת העופות שנצודו ומסתפק במילים: "הנקודה הצהובה, קרוב יותר לפעם השנייה שראיתי אותו" (עמ' 94 ש' 6 לפרוטוקול) וכן:

"ש. הדרך משובל האבק היה רציף.

ת. בזמן הבריחה לא עצר.

ש. איפה הרכב היה ביחס למקום הימצאות השקיות אתה לא יודע. מסלול הנסיעה של הרכב כשפנה לתוך מטע השקדים ביחס להימצאות השקיות אתה לא יודע.

ת. לא.

ש. ראית את הרכב בתוך השקדים.

ת. לא."

(עמ' 105 ש' 25-21 לפרוטוקול).

חמישית, לא אוכל להתעלם מן הטענה למחדל חקירה בדבר אי בדיקת טביעות אצבע על גבי השקיות אשר עטפו את העופות שנצודו.

להלן סקירה קצרה בנושא מחדלי חקירה בתיק וההשלכות הראייתיות על פי הפסיקה :

בית המשפט העליון מביא בתמצית את משנתו בנושא מחדלי החקירה בעפ 4906/09 - איאד אלנברי נ' מדינת ישראל,

"גם בטענות לגבי מחדלי החקירה, אין כל ממש. אכן, מיצוי כלל כיווני החקירה האפשריים, והצגת תמונה עובדתית מלאה ככל שניתן, מהווים נדבך מרכזי ביכולתו של נאשם להתמודד עם הראיות המרשיעות במשפטו (ראו למשל ע"פ 5781/01 אעמר נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 681, 688 (2004); ע"פ 557/06 עלאק נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 11.4.2007), בפסקה 29). לעיתים, עלול קיומם של מחדלי חקירה אף להביא לזיכויו של נאשם (ע"פ 6040/05 אלנבארי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 9.8.2006), בפסקה 10). "מטרת החקירה המשטרית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכויו של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו" (ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(2) 472, 466 (1981)).

24. ואולם אין צריך לומר, כי אין בעצם ההצבעה על אפיק חקירה פוטנציאלי שבו לא נקטה המשטרה, כדי להתעלם מחומרי החקירה שהונחו בפני בית המשפט, ולפטור את הנאשם מאחריות על סמך זאת בלבד (ע"פ 4223/07 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 29.11.2007), בפסקה 20; ע"פ 7282/08 אבו עמרה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 13.1.2010)). ככלל, אין זה מחובתה של התביעה להתחקות אחר הראיה הטובה ביותר שניתן להשיג, כי אם להציג ראיות המספיקות להרשעה מעבר לספק סביר (ע"פ 4384/93 מליקר נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 25.5.1994), בפסקה 6; ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 18.5.2006) בפסקה ז(2)). משכך, רק מחדלים חמורים, המעוררים חשש שמא תימצא בגינם הגנתו של נאשם חסרה ומקופחת בשל הקשיים להוכיח את גרסתו, ייזקפו לחובת התביעה ויכללו לסייע לנאשם בהוכחת קיומו של ספק סביר (ע"פ 5152/04 אגרונוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 23.6.2005); ע"פ 10735/04 גולדמן נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 20.2.2006), בפסקה 17)). כמו כן, ייבחן משקלו של מחדל כאמור, על רקע מכלול חומר הראיות שהונח בפני בית המשפט (ע"פ 10357/06 אבו דיב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 6.8.2007), בפסקה 35).

מהו משקלה הראייתי של החלטת היחידה החוקרת שלא לבדוק השקיות לקיומן של טביעות אצבע ?

בהתאם להלכת אלחורטי וההלכה המצוטטת לעיל דן בית המשפט העליון במספר לא מועט של מקרים בשאלת המשקל שיש לייחס למחדל אי בדיקת טביעות אצבע על גבי חפצים שונים אשר נתפסים על ידי המשטרה .

בע"פ 2285/09 - סולימאן אללו ואח' נ' מדינת ישראל, תק-על (2)2011, 2281 (24/05/2011)

מצוין כב' השופט רובינשטיין :

"שנית, בכל הנוגע לנטילת טביעות אצבע מכלי התקיפה שנותרו בזירה: גם בהקשר זה דומני, כי ככלל חובה על המשטרה לנסות למצות את הפוטנציאל הראייתי באמצעות בדיקת טביעות אצבע (השוו ע"פ

7164/07 אלהוושלה נ' מדינת ישראל (לא פורסם) פסקה 8). בעניין אלחורטי (פסקה ז') אף הזכרתי את הגישה לפיה:

"במקרה שבו לא נבדקה טביעת אצבעות בחפץ, אשר לפי הנטען בוצעה בו העבירה, עת נסיבות החקירה חייבו לעשות כן. ההנחה לטובת הנאשם היא, שאילו בוצעה בדיקה, לא היו מאתרים בה את טביעת אצבעותיו" (ת"פ (מחוזי ירושלים) 102/99 מדינת ישראל נ' סלאם (לא פורסם) פסקה 12 - השופט, כתארו אז, גל).

ואולם גם בעניין זה לא הציגה ההגנה תשתית עובדתית. באת כוח המדינה טענה בפנינו, כי המוצגים שנתפסו בזירה נשלחו למעבדת הזיהוי הפלילי, ולא מצאתי בחומר הראיות או בפרוטוקול נסיונות מצד ההגנה לברר מה העלו בדיקות אלה. לא אכחד, סוגיה זו אינה פשוטה בעיני. אילו טביעות אצבעותיו של איברהים היו מתגלות על מוט הברזל, בצורה המלמדת שהוא אחז בו כדי להכות אדם אחר - היה בכך פוטנציאלית חיזוק אפשרי לגירסת ההגנה, לפיה איברהים הוא שתקף את מאהר. ואולם, בהעדר ממצא עובדתי לגבי קיומו של מחדל חקירה, אין סיבה לשקול הנחת מסקנות אלה. "השאלה היא ביסודה שאלה של צדק" (עניין אלחורטי), וכאן המאזן אינו נוטה לטובת המערערים.

במקרה שבפני, החוקר לינג נשאל על אי ביצוע פעולת לקיחת טביעות אצבע מהשקיות בהן נמצאו העופות שנצודו והוא השיב:

"ש: בתור חוקר מחוז מי שבעצם אמון על כל נושא החקירות במחוז צפון והניסיון שלך הוא דבר ידוע לא היה מבחינתך על רקע הגרסה הזאת לשקול אפשרות לשלוח את השקיות לבדיקת ט.א.

ת: בחומר שהועבר לרשותי מבחינת דוחות פעולה, שקיות, בגדי השניים שהיו עם כתמים שחשודים כדם, במידה והדגימות היו מגיעות לא כדגימות של חיית בר, ייתכן מאוד שהייתי שולח. הדבר היותר חשוב בשלב ראשון לשלוח את הבגדים המוכתמים וחומר החשוד כדם לבדיקת ד.נ.א הסתפקתי בזה."

(עמ' 121 ש' 11-15 לפרוטוקול).

אכן, נפסק לא אחת בכל האמור במחדל חקירה המתבטא באי נטילת טביעות אצבע כי אין זה מחובתה של התביעה להתחקות אחר הראיה הטובה ביותר שניתן להשיג, כי אם להציג ראיות המספיקות להרשעה מעבר לספק סביר. מכאן כי באם התרשם בית המשפט ממכלול הראיות בתיק כי יש בהן כדי לבסס הרשעה מעבר לכל ספק סביר לא יראו בהיעדר בדיקה לאיתור טביעות אצבע וביצוע השוואתן כמחדל חמור המצדיק זיכוי הנאשם ואף ספק אם כלל "הנזק הראייתי" התקבל בדין הישראלי במנותק מבחינת מכלול הראיות בתיק ספציפי.

עם זאת ולאחר שמיעת כלל הראיות בתיק שבפני, ודי בשלב זה להפנות לספק אשר מתעורר נוכח נאמור לעיל, סבורני כי החוקר לינג לא העריך נכונה את עוצמתן של הראיות בתיק זה, שיווה משקל ראייתי מוגבר להתאמה הצורנית לכאורה בין השקיות שנמצאו ברכב הנאשמים והשקיות בהן נעטפו העופות שנצודו ובוודאי שלא יכול היה להיחשף

למכלול הראיות המצויות בפניו של בית המשפט בשלב זה (ר' לדוג' ת/31, סתירות שהתגלו בעדויות הפקחים הפועלים, הערכת משקלן הראייתי של מחדלי חקירה נוספים בתיק וכד') שעה שהחליט שלא לבקש בדיקת השקיות לאיתור טביעות אצבע והשוואתן. בהקשר זה מצאתי לנכון לציין כי בהסבר שניתן על ידי החוקר לינג לאי ביצוע פעולת חקירה זו נכללה טענתו כי מדו"חות הפקחים עולה כי מדובר בכתם דם **טרי** אשר נלקח מבגדי הנאשמים או אחד הנאשמים (עמ' 122 ש' 9-11 לפרוטוקול) אך כאשר מעומת על רישומיו בת/14 כי לא ציין טריותו של כתם הדם שנראה על בגד נאשם 3 השיב כי אם היה דם נוזל היה מציין בדו"ח כי היה דם נוזל "בכמות". הוא אף לא הטיח בנאשם 3 בעת גביית עדותו באזהרה ת/15, עמ' 4 ש' 25 כי נראו עליו כתמי דם **טריים**. זאת ועוד, לא הונחה בפני בית המשפט ראיה מפי אחד הפקחים כי כתם הדם אשר נראה על בגד נאשם 3 הינו טרי כפי שטען החוקר לינג בתשובתו לעיל.

בכל הכבוד הראוי אין בידי לקבל טענת החוקר לינג וטיעוני ב"כ המאשימה בסיכומיו בנושא זה. מהתרשמות בית המשפט מניהול החקירות בעבירות דומות בתיקים אחרים ניכר כי המאשימה אינה נרתעת מביצוע פעולות חקירה פורנזיות כאשר הדבר נדרש לגישתה, אם בבדיקה לאיתור טביעות אצבע והשוואתן, אם בקבלת חוות דעת מומחים בנוגע למוצגים ואם בהשוואת DNA ממוצגים וחשודים כפי שאף ביצעה באופן חלקי בתיק זה.

לא נעלמה מאנשי המאשימה בשטח (הפקח שבח) הצורך בשמירה על המוצגים לצורך בדיקתם הפורנזית העתידית והפקח שבח אף ציין במפורש בדו"ח ת/28 כי המגע עם השקיות העוטפות שנצודו נעשה באמצעות כפפות חדשות וכי הדבר הובא לידיעת החוקר לינג בעל פה ובאמצעות המזכר ת/28 (עמ' 115 ש' 11-15, עמ' 116 ש' 3-8 לפרוטוקול).

במקרה שבפני לא נראה מי מהנאשמים מחזיק בשקיות בהן גופות העופות שנצודו, איש לא נראה משליך השקיות ואיש לא ראה השקיות מושלכות מרכב הנאשמים. גם מתיאור הפקח טל אשר הבחין ברכב הנאשמים ממקום התצפית אין עולה כי התעכבו זמן רב במקום מסויים, לא כל שכן הגיעו עד למקום איתור העופות שנצודו (ולא נטען על ידי המאשימה כי לא ניתן היה לצפות לעברו) ובמצב דברים זה בהן הראיות נסיבתיות, מוגבלות בעוצמן ואין חולק כי אינן ישירות לעניין הגעת הנאשמים למקום איתור העופות שנצודו היה מקום לערוך בדיקה פורנזית לאיתור החשודים אשר החזיקו בשקיות העוטפות שנצודו, בין אם אלו הם הנאשמים כטענת המאשימה ובין אם אלו הם חשודים אחרים כטענת הנאשמים.

בהקשר זה אציין כי מחדל זה בחקירה אשר ניהלה המאשימה אינו חד פעמי ויפים קביעות בית המשפט (מותב זה) בזכותו את הנאשמים **בתיק ת"פ 59440-01-13 מדינת ישראל נ' אבו נג'ם ואח', פורסם במאגרים המשפטיים (21/9/14)** שעה שאי בדיקת טביעות אצבע על גבי שקיות המכילות צידה והשוואה אפשרית לטביעות האצבע של הנאשמים בתיק נמצאה כמחדל חמור ואחת העילות המרכזיות בזיכוי הנאשמים מחמת הספק.

לאור האמור לעיל אני קובע כי אי בדיקת השקיות לאיתור טביעות אצבע וביצוע פעולות להשוואה עולה כדי מחדל חקירה חמור.

האם ניתן ללמוד מהימצאות כתם דם חוגלה על בגדיו של נאשם 3 על אשמים של הנאשמים מעבר לכל ספק

המאשימה מבקשת בסיכומיה לקבוע כי מקור כתם דם החוגלה אשר נמצא על בגדו של נאשם 3 הינו בעופות שנצודו או שמא בעופות אחרים שנצודו באותו מעמד אך לא אותרו. לעומתה טען נאשם 3 בעדותו בבית המשפט כי מקור כתם הדם בקניות שערך הנאשם 3 באותו היום עם אמו בברטעה ורק לאחר שנודע לו על תוצאות בדיקת כתם הדם שחזר ונזכר בפרט זה. לאחר שמיעתו הנאשם והראיות שהובאו בנושא אין בידי לקבל טענתו הכבושה של נאשם 3 ולא מצאתי כי ניתן לכבישתה הסבר מניח את הדעת. נאשם 3 מוסר בהודעתו כאשר מבקשים הסברו לכתם דם אשר נמצא על חולצתו כי הדם מקורו באפו (ת/15 עמ' 4 ש' 27). זאת הוא מוסר בערב האירוע, שעה שאמור היה להיזכר בפרט כה חשוב כמו ביקור באטליז בברטעה שעשוי להיות מקור כתם הדם לטענתו. טענתו החדשה של נאשם 3 כבושה שעה שנזכר להעלותה עדותו בבית המשפט, שנתיים ומעלה לאחר האירוע ומסירת ת/15, אמו של הנאשם 3 לא זומנה לעדות מטעם ההגנה ויש בכך כדי לפגום ראייתית בטענת ההגנה לביסוס הטענה העובדתית המאוחרת שהעלה נאשם 3, נאשם 3 לא תמך טענתו במחקר תקשורת מטעמו או עדות כלשהי ממקום הימצאו בברטעה, הטענה סתמית ולא ממוקדת (איזה אטליז, מי בעליו וכד'), כבושה, טענתו כי לא ידע אודות כתם הדם בעת חקירתו (עמ' 168 ש' 28-29 לפרוטוקול) נסתרת בדבריו לחוקר לינג (ת/15 עמ' 4 ש' 25-27) שעה שהוצהר כי הדברים בהודעה תואמים למה שנאמר (בהמשך שינה הגרסה וטען כי החוקר כן הראה לו הכתם) ומכאן כי אין בידי לקבל הגרסה החדשה. כמו כן אין בידי לקבל טענת ב"כ נאשם 3 כי על המאשימה היה לכלול ציון ראייה זו בכתב האישום וכך יכול היה נאשם 3 להתייחס לטענה במסגרת כפירתו בשלב המוקדם למתן עדותו וזאת שעה שאין על המאשימה חובה לציין ראיותיה במסגרת כתב האישום, כי אם עובדות ביצוע העבירה בלבד ונסיבות ביצוע העבירה לכל ניותר וכן כי חומר החקירה היה מצוי בידי ב"כ הנאשם 3 עת הוגש כתב האישום לרבות עובדת הימצאות דם חוגלה עך בגד נאשם 3 ועת נמסרה כפירת נאשם 3 לכתב האישום אך לא עשה כן המועדים אלו.

עם זאת, לא מצאתי כי יש במקרה זה באיתור כתם דם של חוגלה על בגדיו של נאשם 3 כדי להסיק מעבר לכל ספק סביר כי נאשם 3 נטל חלק בציד העופות שנצודו בתיק זה ובמה דברים אמורים? המאשימה לא טענה ולא הציגה ראיה לפיה כתם הדם אשר נמצא על חולצתו של נאשם 3 הינו כתם דם טרי ולא מן הנמנע כי הגיע לחולצתו במועד מוקדם יותר, בין עם ימים או שעות עובר לאירוע מושא התיק שבפני ובנסיבות שאין נעוצות בעבירת ציד חוגלות (לדוג' החזקת חיית בר מוגנת או נוכחות בעת החזקה שכזו בידי אחר).

יתרה מכך ולאחר עיון בחוות הדעת ת/29, בשאלות ב"כ הנאשמים אשר הופנו לפרופ' כחילה בר-גיל, עדת התביעה, ותשובותיה ת/31 אשר הוגשו בהסכמת הצדדים עולה כי בחקירת המאשימה נהגה המאשימה בעת בקשתה לעריכת בדיקות פורנזיות על דרך מחדל חקירתי ממשי וחמור.

פרופ' כחילה בר-גיל זיהתה באמצעות בדיקות DNA בת/29 את העופות המרוטות שאינן ניתנות לזיהוי בעין כחוגלות.

על השאלה בדבר אפשרות זיהוי כתם הדם אשר נתפס על חולצת חשוד כשייך למי מהחוגלות המתות שנמצאו בשטח השיבה פרופ' כחילה כי במהלך שנת 2015 ולאחר שנבדקו העופות וזוהו כחוגלות כבר ניתן היה להשוות באמצעות DNA בין כתם דם לפגר חוגלה ספציפית באופן שתתברר "מידת הדמיון/שוני בין המוצגים".

האירוע מושא התיק זה הינו מחודש ספטמבר 2015, חוות דעתה של פרופ' כחילה בר-גיל, ת/29, בגין זהות העופות

שנצודו ואלו שאינן ניתנות לזיהוי בעין, כחוגלות, ניתנה ביום 20 באפריל 2016, חוות הדעת בגין זהות כתם הדם שנתפס על חולצת נאשם 3 ככתם דם חוגלה, ת/35, ניתנה ביום 10/4/16 וכתב האישום הוגש בחודש יוני 2016. תשובותיה של פרופ' כחילה בר-גיל סותרות תשובתו של החוקר לינג כי נדרש ציוד מארה"ב לצורך עריכת השוואה גנטית בין כתם דם לחוגלה ספציפית (עמ' 125 ש' 9-2 לפרוטוקול) ולא טענה להליך מעבדתי סבוך, יקר או מסורבל. מכאן כי היה בידי החוקר לינג לבקש השוואת כתם הדם מחולצת נאשם 3 לעופות שנצודו אשר נדרשה בנסיבות תיק זה ואשר התאפשרה מדעית כפי העולה מהבהרות פרופ' כחילה בר - גיל במסמך ת/31.

בביצוע פעולה זו היה כדי להבהיר באופן וודאי למדי מקורו של כתם הדם על חולצתו של נאשם 3 אשר לא נראה בעין לפקח התופס כטרי והאם קשור כלל ועיקר בעופות שנצודו ונראה כי תשובה שלילית עשויה היתה אף לשנות מדרכה של המאשימה בביצוע פעולות פורנזיות נוספות כדוגמת עריכת בדיקת טביעות אצבע והשוואתן באם היו נמצאות כאמור לעיל על השקיות או הערכה נוספת של דיות הראיות בתיק זה טרם הגשת כתב האישום לבית המשפט.

האם הוכחה המאשימה מעבר לכל ספק סביר כי נאשם 2 ירה מתוך הרכב ?

לאחר שמיעת עדות הפקח טל ועיון בראיות אשר הוגשו בהתייחס לעדותו מצאתי עדותו של הפקח טל מהימנה בהתייחס לליבת האירועים שבמחלוקת וזאת בהתייחס לחלקה העיקרי אך לא מצאתי כי ניתן ללמוד מעדות זו על אשמתם של הנאשמים מעבר לכל ספק סביר. בניגוד לטיעוני ההגנה לא מצאתי כי הפקח טל ביקש לסבך הנאשמים או לבדות ראיות בעניינם. עם זאת, מצאתי במספר מצומצם של נקודות בהתנהלות התנהלות הנטעונה שיפור בן המקצועי ואשר יש לה נפקות ראייתית מסויימת בעניינם של הנאשמים בפני.

אין חולק בין הצדדים כי הפקח טל לא ראה מי מהנאשמים יורה. הוא מתאר כי שמע יריה, לאחר מכן עוד יריה והבחין באבק עולה בין השורות והניח כי מדובר באבק הנוצר בידי רכב בשורות העצים שאינו יכול לראותו (עמ' 13 ש' 16-18 לפרוטוקול).

את המשך ההתנהלות מתאר הפקח טל בעדותו הראשית :

"ת. אני מזהה רכב טויוטה לא יודע אם בורדו או אדום, אך עם שנורקל, צינור פלסטיק שחור שמחובר למשקוף החלון של הרכב, בצד הימני של הרכב, אני מזהה את הרכב יוצא משורות השקדים ונוסע לעבר השטחים הפתוחים. בשלב הזה אני מזהה את הרכב על השדה, אני שומע ירייה, הרכב נוסע מרחק קצר, נעצר על השטח הפתוח, נפתחת הדלת של הנוסע מאחורי הנהג, זו הדלת שפונה לא אליי, אני רואה את הדופן הימני, והדלת הנפתח זו השמאלית, יורד אדם לבוש בבגדים שחורים, ניגש ורץ על השדה, מתכופף מרים דבר מה וחוזר בריצה לאוטו. בהמשך הרכב מבצע שוב אותה פעולה, נסיעה, שומע ירייה, רכב עוצר. "

מהמשך עדותו הראשית עולה כי לא זיהה יריות תוך כדי תנועת הרכב :

" ת. במהלך התצפית שלי לאחר כל ירייה לא עמד אף אדם מחוץ לרכב. לאחר הירייה נסיעה קצרה

של כמה מטרי, יציאה של אדם אחד במקרה הראשון, יציאה של שניים במקרה השני, ושלושה בנקודה השלישית." (עמ' 18 ש' 14-16 לפרוטוקול).

הפקח טל העיד כי אם היה עומד הנאשם 2 מחוץ לרכב ויורה היה רואה אותו את ראשו כאשר מתרחק מהרכב (עמ' 18 ש' 19-21 לפרוטוקול).

לשאלת ב"כ נאשמים 1,3 מבהיר הפקח טל כי לא ראה אדם היורה מתוך הרכב, לא ראה קנה רובה מחוץ לרכב, שמע יריות, ראה עצירה ומישהו ירה (עמ' 31 ש' 5-10 לפרוטוקול). מכאן כי על פי עדות הפקח טל הירי בשטחים הפתוחים לא בוצע תוך נסיעה (שאז לא יכול היה להיות ספק בדבר ביצוע הירי מתוך כלי הרכב).

למרות טענתה של המאשימה כי הנאשם 2 ירה מתוך הרכב ושעה שאין מחלוקת כי במרבית הזמן ישבו ברכב נאשמים 1,3,4 וכי נתפסו חלק מחולצותיהם של יושבי הרכב, מתבקש היה כי המאשימה תבצע בחולצות אלו בדיקה לשרידי ירי כפי שנעשה הדבר בתיקים פליימס אחרים ונוכח הכחשתם הגורפת של יושבי הרכב כי בוצע ירי מתוך הרכב.

הפקח כהן מציין בעדותו כי במקרים מסוימים כאשר חושדים כי בוצע ירי מתוך רכב והחשודים מכחישים תופסים חולצות לצורך ביצוע בדיקת שרידי ירי (עמ' 64 ש' 20-21 לפרוטוקול). מענה החוקר לינג כי גם אם היה נאשם 2 יורה מחוץ לרכב וחוזר לרכב היו נמצאים שרידי ירי על שאר הנוכחים ברכב או שהיו נוגעים בנשק אינה מספקת שעה שניסיון חקירתי בו עושה משטרת ישראל שימוש נרחב באירועי ירי מלמד כי ירי מתוך רכב עשוי בהחלט לפזר פיזור משמעותי של חלקיקי שרידי ירי על ולעבר הנוכחים ברכב וזאת בניגוד למינון נמוך של חלקיקי שרידי ירי אשר צפוי וימצאו על בגדי אלו היושבים ברכב אליו נכנס אדם לאחר ביצוע ירי מחוץ לרכב. במקרה זה בחרו אנשי הרשות לרבות החוקר לינג שלא לבצע פעולת חקירה זו הגם שהיה בכוחה להאיר ראייתית על טענת המאשימה לביצוע ירי מתוך רכב האסור על פי דין ומצאתי כי מדובר במחדל חקירתי שלו נפקות ראייתית ממשית בטענה לירי נאשם 2 מתוך רכב שעה שנאשם 2 לא נראה על ידי איש מאנשי המאשימה מבצע ירי זה מרכב.

לפיכך לא מצאתי כי הוכח בפני מעבר לכל ספק סביר ביצוע ירי בידי נאשם 2 או מי מהנאשמים מתוך הרכב.

האם הוכחה המאשימה מעבר לכל ספק כי נאשם 2 ירה לעבר חוגלות ולא לעבר יונים

גם בסוגיה זו נותר בעיני ספק של ממש. אמנם נמצאו בעדויות הנאשמים סתירות שעה שנאשם 2 מסר כי נאשמים 3,4 ירדו מהרכב לסייע לו באיסוף צידת היונים והם מסרו כי ירדו ללקט שקדים אך הפקח טל מאשר בעדותו כי בחודש ספטמבר החוגלות שוהות בשעות החום במטעי השקדים בלהקות וגם אם אין מדובר בשעות החום הן ישהו במטעי השקדים ומחוצה להם בשטחים הפתוחים (ר' לדוג' עמ' 54 ש' 13-14 לפרוטוקול) אך הפקח טל מאשר כי בשום שלב לא ראה חוגלות, לא במטע ולא בשטחים הפתוחים (עמ' 44 לפרוטוקול) וכי אם היו בלהקות - עובדה כי אינו יכול למעשה לאשר או לשלול, אמור היה לראותם מתעופפות דרך המשקפת (עמ' 52 ש' 27-32 לפרוטוקול). הוא אף מאשר כי מדובר בשיאה של עונת נדידת התורים (עמ' 44 ש' 31 עד עמ' 45 ש' 3 לפרוטוקול).

טענתו של הפקח טל הינה כי בכל שנותיו כפקח לא פגש בצייד הנוסע ברכב, יוצא מהרכב מוציא הנשק (נרשם בטעות בפרוטוקול: "מוציא את הרכב") ויורה ביונה שכן היונה אינה מחכה ולכן תמיד יושב צייד היונים מתחת לעץ וממתין ליונים.

עם זאת מעדות פקח נוסף, הפקח כהן אין תיאור שיטת ציד זו לפיה צייד היונים יורד מהרכב, מוציא הנשק מהתרמיל ויורה לעבר היונה מופרך:

ש. אתה פקח ותיק, קימים אנשים מבוגרים שנוסעים ברכב, יורדים מהרכב מוציאים מהנרתיק ויורים ביונים?

...

ש. ואם שיטת הצייד היא בלתי הגיונית היית אומר?

ת. לא תמיד, לפעמים שומעים את אמירתו של חשוד ולא תמיד שואלים עוד שאלות, במקרה הזה לא שאלתי יותר מידי שאלות.

ש. מנסיונך השיטה שתיאר ואכיד היא מוכרת?

ת. כן. "

(עמ' 63 ש' 17-32 לפרוטוקול)

עדות זו של הפקח כהן מקבלת חיזוק בעדות הפקח לוי (עמ' 108 ש' 14-16 לפרוטוקול).

שאלת הימצאותו של רכב נוסף בזירת האירוע :

נאשם 1 מציין בהודעתו ת/16 עמ' 3 ש' 9 כי הבחין ברכב לבן במהלך האירוע. הגם שמוסיף בעדותו בבית המשפט סוג הרכב וחלק זה של עדותו כבוש ללא כל הסבר המניח את הדעת לכבישתו הרי שנאשם 1 היה הנהג והיה ישוב בעמדה בה ניתן להבחין ברכב נוסף וגרסתו בבית המשפט כי הבחין ברכב במראה השמאלית מספק הסבר הגיוני מדוע יהיה היחיד מבין יושבי הרכב שהבחין ברכב זה. עדות זו של נאשם 1 מקבלת חיזוק אפשרי מחד גיסא בעדות החוקר טל המאשר כי לא יכול היה לראות כל הנעשה בשטח הנצפה וכי ממקום התצפית היו שטחים "מתים" עבורו (ר' לדוג' עמ' 21 ש' 19-20, עמ' 24 ש' 20-25, עמ' 24 ש' 32 עד עמ' 25 ש' 4, עמ' 25 ש' 20-22, עמ' 39 ש' 19-20, עמ' 45

ש' 10-16 (לפרוטוקול) או כי מעת שעזב את מקום התצפית ועד שהגיע כלפי מטה עזבו רכבים את השטח (עמ' 48 ש' 31 עד עמ' 49 ש' 1 לפרוטוקול).

הפקח טל אינו שולל על הסף האפשרות כי בזירה נכח רכב נוסף שלא ראה אלא מעריך הסבירות שכן הדבר כנמוכה (עמ' 42 ש' 1, 9-12 לפרוטוקול) אך אינו יכול לשלול את האפשרות שרכב אחר ביצע את הירי בתוך מטע השקדים (עמ' 46 ש' 25-26 לפרוטוקול). הוא אף מציין בתשובתו כי יכול להיות שראה רכב לבן אך לא היו סימנים מחשידים שכן יש אנשים שנוסעים למעיין (שם, ש' 9). הפקח טל נחרץ בעדותו כי ביום הכיפורים אין ניתנים היתרים לציד האסור ביום זה אך משעימת אותו ב"כ נאשמים 2,4 עם העובדה כי במועד האירוע לא היה הדבר אסור הוסיף כי הציידים מתאמים ביצוע הציד ואם היה הדבר כך היה מיודע בכך. תשובתו זו של הפקח טל נסמכת על הנחתו כי כל צייד ברישיון מתאם מראש פעולת הציד. הגם שאין בידי בית המשפט המידע בגין אמיתותה האבסולוטית של הנחה זו הרי שזו נסתרת בעדותו של הפקח לוי המוסר בחקירה נגדית כי ככלל בעל רישיון ציד המבקש לצוד חיות המותרות בציד באיזור המוגדר כמותר לציד ובמרחק 500 מטרים ויותר מבתים אינו מחוייב להודיע על כך מראש לרשות (עמ' 108 ש' 1-4 לפרוטוקול). הפקח טל אף מאשר כי רכב הנוסע באיטיות לא ישאיר אבק רב בדרכו וכי גורמים כגון השקיייה או גשם ימעיטו מעוצמת האבק המיתמר עם מעבר רכב (עמ' 43 ש' 5-12 לפרוטוקול).

הפקח לוי אינו מציין בעדותו כי הבחין ברכב נוסף פרט לזה של הנאשמים בעת שהייתו בשטח אך מציין בהגנותו כי יש סיכוי שרכבים נמצאים במטע בדרך מתחת לגבעה עליה היה ממוקם הפקח טל בתצפית ואשר יצאו החוצה מהשטח מבלי שיבחין בהם (עמ' 109 ש' 8-10 לפרוטוקול).

לאור כל האמור לעיל באתי לכדי מסקנה כי לא מן הנמנע כי בזירה נסע בשלב כלשהו של האירוע רכב לבן נוסף כגרסת נאשם 1, גם אם הסבירות לכך אינה גבוהה.

חגורת הכדורים והטענה ל"השתלת ראיות" :

הפקח טל מאשר כי החגורה המצולמת בת/2 עמ' ח' תמונה תחתונה הינה החגורה אשר נתפסה בחיפוש שערכו הפקחים ברכב נאשם 1. הפקח טל מתקשה להתייחס למצב החגורה וכמה כדורים, אם בכלל, היו חסרים בחגורה עת נתפסה ומעיד כדלקמן :

"ש. היו חסרים 2 כדורים מהחבורה ולא היה לך משהו שמזין כדורים לחגורה, אל היו קופסות של כדורים בתוך הרכב

ת. נכון

ש. זאת אומרת על פניו קיים סיכוי מסוים שנורו 2 כדורים על ידי הצייד על ידי החשוד

ת. אם אנחנו מסתמכים על סמך חגורה ו- 2 כדורים חסרים אז כן. מנסיוני שחברה בורחים מ השטח בזמן הזה יש להם מספיק זמן לזרוק את התרמילים המאוטו ותחמושת".

(עמ' 36 ש' 24-29 לפרוטוקול)

גם הפקח כהן אשר תפס החגורה והכדורים אינו יכול לומר במדויק כמה כדורים היו בחגורה. משמיעת עדות הפקח כהן לא מצאתי כי זה הוסיף ראיות שלא היו מלכתחילה ברכב הנאשמים אך לא ניתן להתעלם מן התמיהות העולות בתיק שעה שהכיתוב: "עם 26 כדורים מסוגים שונים" הרשום בהמשך למילים: "חגורת כדורים" בת/11: "אישור קבלה בדבר תפיסת מוצג" הוסף לדבריו לאחר עריכת הדו"ח וזאת לאחר ששכח לציין מספר הכדורים בשוגג (עמ' 58 ש' 17-22 לפרוטוקול).

מעדות הפקח כהן התרשמתי כי זה לא ביקש לסבך הנאשמים בעדותו בבית המשפט (דו"ח פעולה שערך לא הוגש כראיה), לא מצאתי כי הפקח כהן מסוכסך עם מי מהנאשמים, התנהלות הצדדים בעת עיכוב הנאשמים התנהלה ללא חריגים ולא מצאתי כל אינטרס שיש לעד זה להעליל או לבדות ראיות כטענת ב"כ הנאשמים.

נאשם 1 מסר בעדותו כי החגורה היתה מלאה כאשר נאשם 2 הביא אותה עימו למיד (עמ' 134 ש' 7-8 לפרוטוקול).

כאשר מעומת נאשם 2 בחקירתו עם ת/34 החגורה אשר מלאה בכדורים מסר כי לאחר הצייד היו חסרים בה 2-3 כדורים. הוא מסר כי היו לו 6,7 כדורים לחזירים בצד שמאל של החגורה והשאר ליונים אך לשאלת בית המשפט השיב כי לא היו לו כדורים אדומים לחזירים וכי כל הכדורים עימם יצא לצייד היו כחולים (עמ' 150 ש' 1-8 לפרוטוקול). לציין כי תשובתו של הנאשם 2 תמוהה שכן מצד אחד מסר כי היו לו כדורים לחזירים והם בצבע אדום ומצד שני מסר בהמשך כי היו לו רק כדורים כחולים לצייד יונים. בהמשך עדותו הסביר לשאלות בית המשפט כי אכן חלק מהכדורים האדומים הם שלו והבהיר כי רק הכדורים האדומים מס' 6 שהיו בצד ימין של החגורה אינם שלו (עמ' 150 ש' 28 עד עמ' 151 ש' 9 לפרוטוקול).

גרסתו של נאשם 2 בהתייחס לחגורה הינה כי זו היתה מלאה, הוא ירה 2-3 כדורים אך 6 כדורים בצד ימין של החגורה הוחלפו ואינם שלו. משמיעת עדויות הפקחים לא התרשמתי כי מי מהפקחים ביקש לבדות ולשתול ראיות בדמות תרמילים שאינם שייכים לנאשם 2, נאשם 2 מציין אף הוא כי זכרונו לפני 3 שנים היה טוב מזה בעת מתן עדותו ומציין גילו (62) כגורם המשפיע על הזכרון שלו, לאיש מהפקחים לא היה אינטרס, לא אישי ולא מקצועי להרע לנאשם 2 או מי מהנאשמים ואף לא נראה כי יש באקט של הוספת תרמילים או החלפתם בתיק זה כדי להביא באופן ממשי להרשתתם של הנאשמים בדיון. עם זאת, גם כאן פעלו הפקחים על דרך המחדל שעה שהצילום היחיד אשר הוצג לעיון בית המשפט ובה נראית חגורת כדורים שצולמה בערב האירוע (ת/2, דף ח', תמונה תחתונה) מראה החגורה ברקע, בפרופיל צד כאשר לא ניתן להבחין במספרם של הכדורים, סוגם וצבעם ואין בתמונה כדי להאיר ולו במעט על המחלוקת בין הצדדים. היעדר צילום זה יש בו כדי לפגוע בהגנת הנאשמים בבקשתם לבסס טענתם בגין מוצג אשר אין מחלוקת כי הועבר למשמורת המאשימה. לכך אוסיף הרישום המאוחר בדו"ח ת/11 אשר כלל מלכתחילה פירוט לוקה בחסר של חגורת הכדורים והוספת רישום מאוחר של מספרם בעט שונה, ככל הנראה על ידי החוקר לינג שקיבל לידי המוצג ובדקו והיעדר הפניית שאלות בנושא לנאשם 2 בעת חקירתו. כמו כן לא הוצגה בפני כל ראיה אשר תסתור טענת הנאשמים 1,2 כי לא היו בידי נאשם 2 כדורים נוספים מלבד אלו בחגורת הכדורים ומכאן כי תמוהה העובדה כי בעת הצגת החגורה ת/34 כראיה היתה החגורה מלאה בכדורים.

לאור האמור לעיל והגם שאין בידי לקבוע כי מי מהפקחים הוסיף כדורים לחגורה ת/34 לאחר תפיסתה, קיים ספק האם החגורה שנתפסה היתה מלאה, בין שמא נמצאו בחזקת הנאשמים כדורים נוספים שלא היו ממוקמים בחגורה ושתפיסתם לא תועדה.

בריחת רכב הנאשמים מהפקחים :

הנאשמים טענו בפני כי לא הבחינו כלל ברכב הפקחים אנגרט ולוי וכי לא ברחו מפניהם.

עדות שונה בתכלית הושמעה מפי הפקח אנגרט :

"ש. מה קורה אחרי שזיהתם את הרכב שהתייחסת אליו?"

ת. חתרנו למגע, על מנת לעצור ולבדוק אם יש איתו בעיה ואם הוא קשור לריות, כשהתקרבו אליו, נסענו והוא מולנו, אני זוכר את זה כאילו זה היה אתמול, נסענו לכיוון המטעים והרכב ממש נסע מולנו, אם לא היה קורה שום דבר היינו נפגשים, באיזה שלב, כנראה בשלב שראה אותנו הוא נתן גז ומיד פנה למטעים, אלו מטעים גדולים של הקיבוץ.

ש. איזה מטעים?"

ת. אני חושב שקדים. הגברנו את המהירות לצמצם טווח כדי להגיע למקום שהוא נכנס, בין העיצים, לא ראינו אותו בשלב הזה."

העד אנגרט מתאר כי נסע ברכב הרשות וכי רכב הנאשמים התקרב לכיוונם באותו הציר (עמ' 70 ש' 17-18 לפרוטוקול), חוזר על כך בעקביות (עמ' 70 ש' 29 עד עמ' 71 ש' 1 לפרוטוקול) ואף מתאר כי הפקח לוי זיהה אחד מהנאשמים שעה שהבחין ברכבם בורח מהמקום (עמ' 66 ש' 23-26 לפרוטוקול), העד אף עקבי וחוזר על עדות זו בחקירתו הנגדית (עמ' 75 ש' 8-9 לפרוטוקול) ובעדות מחזק דבריו של הפקח לוי כי חשד במעמד זה בנאשם 1 כמי שנוהג ברכב (עמ' 91 ש' 21-23 לפרוטוקול).

העד אנגרט הותיר בעדותו רושם מהימן ועקבי, הוא לא התיימר לזכור האירוע לפרטיו ואף נראה כי האירוע הותיר בו רושם עז, אם באיתור העופות שנצודו אותם מנה כ 20-30 עופות שעה שהיה מספרם פחות מכך והן התרשמותי כי זכר אירוע בריחתו של רכב הנאשמים על אף סתירה בכיוון בריחתו שעה שתיאר תנועת רכב הרשות מצפון מזרח לדרום מערב (עמ' 70 ש' 8 לפרוטוקול), בריחת רכב הנאשמים לכיוון מטעי השקדים (עמ' 70 ש' 18-19 לפרוטוקול) אך מסר בהמשך כי המטעים היו משמאלם וכי רכב הנאשמים פנה ימינה למטעים (עמ' 71 ש' 4-7 לפרוטוקול) שעה שעל פי הגיונם של דברים פנה זה לכיוון המטעים הנמצאים משמאלו שעה שמצפין בדרך. הפקח לוי מציין בעדותו כי רכב הנאשמים פנה דרומה כאשר זיהה את רכבו הפקח לוי כאשר כיוון נסיעתו היתה למזרח (עמ' 95 ש' 12-13 לפרוטוקול) וכי רכב הנאשמים פנה לימין הפקח לוי ולשמאל רכב הנאשמים כפי שאכן הדבר מתיישב עם תיאור שני העדים בבחינת כיווני הנסיעה (עמ' 101 ש' 19-24

לפרוטוקול). שני העדים מציינים תנועת רכב הפקחים מצפון מערב לדרום מזרח וכי רכב הנאשמים ברח למטעים (ר' עמ' 102 ש' 4 לפרוטוקול). עם זאת לא מצאתי כי סתירה זו יורדת לשורשו של עניין נוכח עדותו של העד אנגרט אותה מצאתי מהימנה, עד זה שימש כמתגבר בלבד, אינו עוסק בעבודת הפיקוח ביום יום מזה כעשרים שנים ואין לו כל היכרות עם מי מהנאשמים.

העד לוי מתאר מצב דברים דומה בו מבחין ברכב הנאשמים וזה נמלט מפניו :

"ש. למה דילגת לנקודה האחרת.

ת. לא זוכר, זה מצוין בדו"ח. הגעתי לנקודה השנייה, עשיתי תצפית וזיהיתי את הרכב, אותה טויטה בורדו עם שנורקל, בנקודה הזו ראיתי אותו מתחיל לנוע לכיוון שלי...

ש. מה קורה בהמשך.

ת. לא זוכר מה אמרתי, אלא מה עשיתי. בשלב מסוים חזרתי לרכב, והנעתי אותו ונסעתי לכיוון הרכב מתוך כוונה לעצור אותו, יצאתי מהמסתור, הוא בא אליי מערבה, ובנקודה זו כשהוא הבחין בי, הוא שבר אל תוך המטעים ונתן גז. ביזה שלב הייתה לי שאיפה שאוכל לתפוס אותו אך מכיוון שזו לא הייתה תקופה של גשם וחורף והאדמה יבשה, ברגע שאוטו נוסע מהר הוא מעלה עננת אבק ולא היה שום סיכוי לתפוס אותו ולכן חזרתי אחורה..."

(עמ' 90 ש' 12-14, עמ' 91 ש' 5-9 לפרוטוקול וכן ר' עמ' 94 ש' 22-25 לפרוטוקול).

אין חולק בין הצדדים כי תיאור הרכב הבורח מתאים לתיאור רכב הנאשמים (צבע אדום/בורדו, מסוג טויטה עם "שנורקל" מקדימה).

הגם שאין בדיווח הפקח אלון לפקח טל כי רכב הנאשמים ברח (עמ' 91 ש' 15 לפרוטוקול) כדי ראייה לאמיתות תוכנם של הדברים הרי שגם הפקח טל מתאר בעדותו בבית המשפט כי קיבל דיווח זהה בזמן אמת מהפקח לוי (עמ' 14 ש' 26-27 לפרוטוקול) ויש באמירות תואמות אלו כדי חיזוק מסוים למהימנות גרסת שני הפקחים בנקודה זו.

לאור עדויות אלו שנמצאו מהימנות לא מצאתי מקום לאמץ גרסת הנאשמים בסוגיה זו שאינה מתיישבת עם ראיות התביעה, הגם שאין שלא מצאתי כי יש בה כשלעצמה כדי לבסס הרשעתם של הנאשמים בדיון.

מציאת נוצת חוגלה ברכב הנאשמים :

ב"כ הנאשמים העלו מספר הסברים להימצאות נוצת חוגלה ברכב הנאשמים, החל מכלבו של הפקח טל אשר הכניס הנוצה כאשר נכנס לרכב בעת עריכת החיפוש וכלה בעובדי קטיף השקדים והמסיק אשר עבדו ברכב

בימים שקדמו לחיפוש.

להימצאותה של נוצת חוגלה נפקות ראייתית אפשרית בתיק אך המאשימה לא ייחסה לנאשמים בכתב האישום ביצוע עבירת החזקת חיית בר מוגנת מתוקף החזקתה של הנוצה כשלעצמה.

נאשם 1 מסר בעדותו :

"לאמיר היה כלב, הוא הוריד את הכלב מהאוטו שלו, כלב מסוג זאב, ורצה להעלות לג'יפ אמרתי שאתה לא מעלה את הכלב לג'יפ, היה ויכוח בינינו והוא אמר שיעלה אותו לג'יפ, העלה את הכלב לאוטו והתחיל לחפש מאחורי ומתחת לג'יפ, במהלך החיפוש הוא מצא בדופן השמאלית ליד המדרגה, נוצה, שאל אותי מה זה הנוצה הזו, אמרתי לא יודע".

נאשם 3 מסר בעדותו :

"ת: היה לו כלב באוטו, הוריד את הכלב, היה ויכוח בינו לבין אמין תכניס את הכלב אל תכניס, הוא עשה חיפוש, הפקח השני בינתיים עמד בצד." (עמ' 163 ש' 19 לפרוטוקול).

נאשמים 2,3 לא ציינו בעדותם בבית המשפט כי כלבו של הפקח טל נכנס לרכב הנאשמים.

אל מול עדותו של נאשם 1 ניצבת עדות הפקח אמיר השולל הכנסת הכלב לרכב הנאשמים :

"ש. ואתה הכנסת את הכלב לרכב.

ת. לא.

ש. לא עלה לרכב החשודים.

ת. לא. זה לא כלב הרחה, זה כלב שמטרתו להגן על הפקחים בעקבות תקיפה שעברתי הוצמד לי כלב הגנה שאמור לשמור עליי, רועה גרמני, עם כל התעודות. זה היה תפקיד הכלב, לא היה שותף לחיפוש. לא נועד לזה." (עמ' 36 ש' 29 עד עמ' 37 ש' 3 לפרוטוקול).

עם זאת, עד המאשימה אורבך היה נחרץ בעדותו בנושא ולא התרשמתי כי ביקש להיטיב עם הנאשמים בעדותו כאשר מסר בעקביות כי הפקח אמיר אכן הכניס את הכלב לרכב הנאשמים במהלך החיפוש :

"העד משיב לשאלת ביהמ"ש:

ש. תתאר לנו מתחילת האירוע ועד סופו היכן היה הכלב של הפקח אמיר ומה עשה?

ת. החלק שאני זוכר, אמיר בא עם הכלב והכניס אותו לג'יפ האדום. אני זוכר שהכלב היה בתוך הרכב. אני לא זוכר אם אמיר נכנס איתו או לא. " (עמ' 86 ש' 27-24 לפרוטוקול).

באם נותר ספק שמא העד אורבך טעה בעדותו והתכוון לכלב אחר הרי שלשאלת ב"כ המאשימה השיב כי לדעתו מדובר בכלב רועה גרמני, אם אינו טועה (עמ' 88 ש' 8-6 לפרוטוקול) - סוג כלב הזה לכלבו של הפקח טל על פי עדות הפקח טל לעיל.

מן העדויות המפורטות לעיל לרבות עדות העד אורבך קיים ספק ממשי שמא אכן הוכנס כלבו של הפקח טל לרכב הנאשמים טרם מציאת נוצת החוגלה בקירבת דלת הרכב האחורית. לא הובאה בפני כל ראיה בגין מצב רגליו של כלב הפקח טל עובר לכניסתו לרכב הנאשמים ובהינתן כי כלב זה מלווה הפקח טל בשטחים הפתוחים ולזירות ציד הרי שלא מן הנמנע כי מקור הנוצות בכלב הפקח טל ולא במי מהנאשמים. לכך אוסיף הספק שמא מקור הנוצה בעובדים אשר לא נחקרו (ר' בעניין זה ההתייחסות לעיל).

יתרה מכך, גם אם הייתי מאמץ במלואה גרסתו של הפקח טל בנושא ומגיע כדי מסקנה ללא עוררין כי הנוצה מקורה אינו בכלב הפקח טל הרי עדיין לא מוכיחה הימצאותה כי הנאשמים עסקו בציד חוגלות בנסיבות תיק זה שעה שקיימת האפשרות כי זו הוכנסה לרכב בידי אחד מהעובדים אשר לא נחקרו בתיק או אף נדבקה לרגליו של אחד הנאשמים אשר דרך עליה בשדה או במטע מחוץ לרכב הנאשמים מבלי שעסק בציד חוגלות.

מחדל חקירתי נוסף אותו מצאתי בפעולת הפקחים בשטח ובעת התנהלות החקירה הינה בהיעדר ניסיון אמיתי לאיתור ממצאים בזירות הירי. אין חולק כאמור בעדות הפקח טל כי הבחין לפחות בשתי הזדמנויות בירי אשר בוצע מכיוון רכב הנאשמים בשטחים הפתוחים. כמו כן אין חולק כי הפקח לוי קיבץ מספר פקחים אשר יצאו לשטח במטרה לאתר הצידה שלהערכתו הושארה בידי הנאשמים בשטח ולצורך כך חילק גזרות. מעדויות הפקחים שעסקו בשטח עולה כי כאשר איתר הפקח שבח את העופות שנצודו פסקו החיפושים אחר הצידה והפקחים התרכזו במקום איתור העופות שנצודו. מן העדויות שנשמעו בתיק עולה באופן חד משמעי כי הפקח טל לא הכוין הפקח לוי או מי מהפקחים לערוך סריקה לאיתור מוצגים (תרמילים, נוצות, צידה נוספת וכד') במקומות בהם נראה רכב הנאשמים ונשמע ירי. במצב דברים זה עשויות היו להימצא ראיות ממשיות אשר יש בהן כדי לחזק הראיות כנגד הנאשמים לרבות הפרכת גרסת נאשם 2 כי התרמילים נשארו בשטח ולא אספם (עמ' 152 ש' 11-5 לפרוטוקול) אך גם לשמש ראיות פוטנציאליות להגנתם ודי שאפנה לאיתור אפשרי של תרמיל באחת הזירות וביצוע השוואה בליסטית בינו ובין כדורית (בהנחה שזו היתה נמצאת בגוף אחד העופות שנצודו אך לא נבדקו) או ביצוע השוואה בליסטית כפי שמבצעת לעיתים המאשימה בתיקים דומים (ור' לעניין זה לשם המחשה האמור בת"פ 14027-06-12 (שלום טבריה) מדינת ישראל נ' זועבי ואח' (12/6/15) בין תרמיל שיימצא בשטח ובין רובה נאשם 2 שעה שאיתור מספר תרמילים יכול להשליך על מהימנות גרסת הנאשמים בגין ירי 2-3 יריות במיקום אחד בלבד ולא במספר מיקומים כפי שמוסר העד טל.

על היעדר הכוונה זו של הפקחים לאיתור הזירות ובחינתן העיד החוקר לינג כי עקרונית פקח המצביע על מקום הצייד בביצוע ירי בודק ומנסה לאתר תרמילים (עמ' 128 ש' 18-17 לפרוטוקול) וניכר משמיעת תיקים רבים של המאשימה כי דרך פעולה זו מקובלת ואף מניבה לא אחת ראיות בעלות פוטנציאל ראייתי ממשי. תשובתו של החוקר לינג כי כאשר מבוצע הצייד מתוך רכב אין סיבה לנסוע לאותה זירה תמוהה, במיוחד שעה שלא נמצאו ברכב הנאשמים כל תרמילים.

הוא אמנם מאשר כי במצב דברים זה ייתכן ופעולת בדיקת זירות הירי נחוצה אך מעלה סברה שמא נזרקו התרמילים מהרכב באותה נסיעה (עמ' 128 ש' 22-18 לפרוטוקול) ועל כך יש לתמוה הכיצד רשות חוקרת מניחה הנחות חסרות ביסוס ראייתי (שהרי אין בדל ראיה כי נזרקו תרמילים מן הרכב וטענת נאשם 2 כי ירה מחוץ לרכב בזירות אלו) ועל סמך אותה הנחה ראייתית חסרת ביסוס במקרה שבפני נמנעת מביצוע פעולות חקירה בסיסיות שיש בהן כדי לאסוף ראיות העשויות לתרום בהגעה לחקר האמת בתיק!?

במסגרת סיכומי ההגנה נטען למחדלי חקירה נוספים בהם לקתה החקירה ואשר לא מצאתי בהם ממש או לא מצאתי כי יש לייחס להם משקל ראייתי של ממש. כך בטענה כי על היחידה החוקרת להיענות לבקשת נאשם 2 לביצוע בדיקת פוליגרף השמורה לחקירות מורכבות וחמורות בהרבה ואף אינה קבילה ראייתית וכך הטענה כי היה על הפקחים לאתר עקבות קוליסים (עקבות צמיגי רכב) שעה שאלו יכולים היו אמנם לבחון הדרך שעשה רכב למקום איתור העופות שנצודו אך מנסיון שהצטבר בתיקי חקירה רבים של הרשות טרם יוחס משקל של ממש לעדות פקח בגין דמיון בין עקבות קוליסים לרכב ספציפי בהיעדר מומחיות נדרשת.

עדות הפקח טל :

מעבר לכל האמור לעיל לא מצאתי ממש הטענות ב"כ הנאשמים כי גרסתו ככלל של הפקח טל בלתי מהימנה ובמיוחד אמורים הדברים בעדותו על שראה ממקום התצפית. התרשמתי כי אכן עשה עד זה שימוש במשקפת, הגם שלא ציינה בדו"חות (שערך) וכי זו איפשרה בידו לראות עצירת רכב הנאשמים בשטחים הפתוחים לרבות תיאור הלבוש אך ספק בעיני אם יכול באמצעים שעמדו לרשותו להבחין בזהות מה שנאסף ע"י מי מהנאשמים בשטח או להבחין בהכרח בנאשם 2 באם ניצב ליד הרכב ויורה, קל וחומר לא הבחין לעבר מה ירה נאשם 2.

זאת ועוד, לא מצאתי בשלילת הפקח טל את אופן תיאור הציוד בידי נאשם 2, הגם שנסתרת בעדות שני פקחים נוספים, כמובילה למסקנה כי הינו מוטה לרעת הנאשמים, גם אם אין בידי לאמץ דבריו בנושא וניכר כי לכל היותר מדובר בטעות מקצועית ותו לא.

הפקח טל לא דיווח כי ראה כלל הפרטים הנדרשים לצורך הרשעת הנאשמים, לא התרשמתי כי ביקש בעדותו להוסיף על דבריו בדו"ח הפעולה (אשר לא הוצג כראיה) ומכאן, בין היתר, שלא ביקש לסבך הנאשמים שלא כדיון. כמו כן לא מצאתי ממש בטענה בגין היעדר התאמה בשעה המופיעה בצילומי המאשימה שעה שהעיד כי שעון המצלמה אינו מדויק בהכרח.

עוד אציין כי לא מצאתי ממש במספר טענות שהועלו על ידי הנאשמים בגין סתירות אלו או אחרות נוספות בעדויות הפקחים שעה שאין לצפות לזהות מוחלטת בעדויות מספר מעורבים באירוע שעה שכל מעורב קלט חלק מההתרחשויות ובחלוף מספר שנים מיום האירוע ועד מועד מסירת העדות בבית המשפט. כמו כן התרשמתי כי ניתן ללמוד נאי ההתאמה במספר שקיות העופות שנצודו כי בוצע נסיון לבדות או לשתול ראיות וזאת נוכח תיעוד מצולם של העופות שנצודו בשטח ועדויות הפקחים התופסים שנמצאו ככלל מהימנים.

במסגרת פרשת ההגנה העידו הנאשמים מטעמם. עדויות הנאשמים תאמו ככלל להודעות אשר מסרו בפני הפקחים

בערב האירוע וזאת מבלי להתעלם מסתירות מסוימות אשר נמצאו בעדויותיהם.

נאשם 1 מוסר כי בסמוך לשעה 15:30 נדברו הוא, נאשם 2 ונאשם 3 לצאת לצוד, בסמוך לשעה 16:45, 17:00 יצאו השלושה ביחד עם נאשם 2 ברכב (עמ' 132 ש' 17 עד עמ' 133 ש' 2 לפרוטוקול), נסעו לכיוון גבע אך לא מצאו שם דבר, נסעו למטעים של יזרעאל שכן נאשם 2 אמר שיש שם יונים. בנקודה מסוימת נאשם 2 ירד מהרכב, נאשם 1 ירד להטיל מימיו, נאשמים 2,4 ירדו ללקט שקדים, נאשם 1 ירה יריה אחת, שתיים או שלוש יריות, נאשם 2 מסר כי אין שום דבר, נסעו שוב ועצרו, נאשמים 2,3,4 ירדו כשנאשמים 3,4 ירדו עם שקית ולא זוכר אם נאשם 2 ירה. בשעה 18:15 אמר לו נאשם 2 כי צריך לזוז בשל הצום. הם חזרו באותה הדרך לבקשת נאשם 2 וכאשר היו בדרך לביתם נעצרו על ידי פקח. בחיפוש שנערך הפקח טל ביקש להעלות הכלב, נאשם 1 סירב אך הפקח טל העלה אותו לרכב, מצא נוצה בדופן השמאלית של המדרגה ונאשם 1 אמר לו שלא יודע. בחקירתו הנגדית שב וחזר נאשם 1 על גירסתו כי ירי נאשם 2 בוצע במיקום אחד בלבד אך אין בידו הסבר לשוני המסויים בין גירסה זו (עמ' 137 ש' 10-11 לפרוטוקול) לגרסתו בהודעה ת/16, עמ' 2 ש' 23-24 בה נמסר על 3-4 יריות. באשר למקור השקיות מסר כאמור לעיל כי שייכות לעובדים אותם הוא מכיר אך לא נשאל לפרטיהם בחקירה (עמ' 139 ש' 304 לפרוטוקול). בהתייחס להימצאות הנוצה הסביר באפשרות כי נדבקה לאחת מנעלי העובדים שעבדו במטעים אך לא נשאל על כך בחקירה. הוא שלל כי בכל עצירה שביצעו בוצע ירי על ידי נאשם 2 ומציין כי ראה רכב לבן במראה השמאלית המסתובב בשטח (עמ' 140 ש' 1-4 לפרוטוקול). הוא הכחיש כי היה חיפוש אחרי הצידה לאחר הירי שכן נאשם 2 אמר לו שלא צד דבר (עמ' 140 ש' 23-30 לפרוטוקול). עוד טען כי ביום האירוע היה לח במקום, רכב שעבר לא השאיר אבק וניתן היה לראות סימני קוליסים (עמ' 144 ש' 10-11 לפרוטוקול). עוד ציין כי היו 2-3 עצירות ללא ירי.

עדות זו של נאשם 1 מתיישבת עם גירסתם של נאשמים 2,3,4 בגין נסיבות יציאתם לשטח והשעה 15:30 כתחילת ההידברות בגין יציאה לשטח והתארגנות (אוכל, תפילה) בטרם יצאו. לא מצאתי בראיות התביעה כדי להפריך גירסתם זו של הנאשמים ומכאן כי ספק רב האם יכולים היו הנאשמים, מעשית, לצוד העופות שנצודו ונמצאו על ידי הפקחים לרבות מריטת נוצות חלק מהעופות, בין אם במטעי יזרעאל ובין אם במקום אחר, במסגרת הזמן שעמד לרשותם מעת צאתם מהכפר סולם ועד עיכובם.

תיאור האירוע בידי נאשם 1 לפיו נורו 2-3 יריות בידי נאשם 2 במקום אחד ואילו בשאר המקומות בשדה הפתוח לא נורו יריות נסתר בעדות הפקח טל אותה מצאתי מהימנה וניכר כי יכול היה להבחין בנעשה ממקום התצפית אך לא הוכח בפני כי ירי זה בוצע מרכב, בוצע בנקודה זו לעבר חוגלות אשר לא נראו במקום, קל וחומר פגע בחוגלה. בהקשר זה אציין כי מעדות הפקח טל עולה כי יכול היה להבחין בנעשה באמצעות המשקפת וגם ללא חוות דעת לעניין ביצועיה ותכונותיה של המשקפת בה עשה שימוש ניתן להבין כי באמצעות זו יכול לראות את שתיאר (לא הוכח בפני בראייה כלשהי מטעם ההגנה שלא כך הדבר) וכי אין בידי לקבוע כי יכול היה להבחין בחוגלה או יונה בודדת ממרחק זה.

אין בידי לקבל טענת נאשם 1, כמו גם שאר הנאשמים כי לא הבחינו ברכב הפקח לוי שעה שעדויות הפקחים לוי ואנגרט נמצאו מהימנות, השניים מסרו תיאור רכב התואם לרכב בו נהג נאשם 1 וגם אם היה בזירה רכב נוסף הרי שהיה לבן ולא בורדו ונאשם 1 תיארו כרכב "פרייבט קטן" (עמ' 145 ש' 10 לפרוטוקול) ולא ג'יפ עם "שנורקל" כפי הרכב בו נהג נאשם 1 ונראה בורח מהמקום.

נאשם 2 מתאר בעדותו שיטת הציד לפיה יורד מהרכב, מוציא הרובה מהנרתיק והולך (עמ' 147 ש' 24-26 לפרוטוקול), בהתייחס לחגורה ת/34 ציין כי יצא כאשר החגורה מלאה בכדורים, סמוך לשעה 16:00 הגיע נאשם 1 לאסוף אותו, משם נסעו לאסוף את נאשמים 3,4 אשר התעכבו (הגעת נאשם 3 ותפילת נאשם 4) ורק אז יצאו מהכפר. נאשם 2 מוסר תיאור הדומה לזה של נאשם 1 לפיו לא מצאו דבר במטעי גבע, במטעי יזרעאל עצרו, הוא ירד מהרכב וירה 2-3 כדורים, "החברה" הלכו לראות אם פגע ולא מצאו דבר, היו אח"כ ליד האקליפטוסים, וכשהתחיל להתקרר נסעו לכיוון סולם עד שעוכבו.

גם נאשם 2 מציין כי הבקשה לסיום הציד באה מנאשם 1 ומסביר כי זאת לאור שעת הצום של אחד מאחיו (עמ' 158 ש' 3-5 לפרוטוקול). הוא מוסר כי ייתכן שירה 4 פעמים אך לא חושב (עמ' 158 ש' 22-23 לפרוטוקול). נאשם 2 פחות נחרץ מנאשם 1 באשר לירי במיקום אחד בלבד במטעי יזרעאל והעיד כי ייתכן וירה ביותר מאתר אחד בשטח זה (עמ' 159 ש' 11-17 לפרוטוקול) וזאת באופן העשוי להשתלב יותר עם עדות הפקח טל ואשר ראה ממקום התצפית והדברים יפים בעיקר להתרחשות באיזור השטחים הפתוחים. נאשם 2 אף מסר כי חושב שנאשמים 3,4 הלכו לבדוק אם פגע במשהו (עמ' 148 ש' 23-25 לפרוטוקול) וזאת בניגוד לגרסת נאשמים 3,4 כי ירדו כדי ללקט שקדים בלבד.

נאשם 3 מתאר התרחשות הדברים ולוחות הזמנים טרם יציאתם מהכפר באופן התואם לעדויות שאר הנאשמים, לטענתו עשה קניות בברטעה ובכך הסביר כתם הדם שנמצא על חולצתו (טענה אשר נדחתה - ר' הדיון לעיל). נאשם 3 ראה כי חגורת הכדורים מלאה, לטענתו ירד כדי ללקט שקדים בלבד וזאת בניגוד לגרסת נאשם 2 (עמ' 162 ש' 7, עמ' 166 ש' 30 עד עמ' 167 ש' 6 לפרוטוקול), לטענתו שני כדורים היו חסרים בחגורה כאשר הפקח שם החגורה על מכסה המנוע, גם נאשם 3 מאשר כי ייתכן שעצרו פעמיים לצורך ירי (עמ' 166 ש' 17 לפרוטוקול).

נאשם 4 מסר אף הוא כי יצא עם שאר הנאשמים לשטח לאחר שסיים להתפלל, לטענתו התחילו לנסיעה באיזור גבע ולאחר מכן במטעי יזרעאל שם עצרו פעם אחת וירה נאשם 2 מנשקו, הוא ונאשם 3 ירדו ללקט שקדים וזאת בניגוד לטענת נאשם 2 כי בדקו אם פגע בצידה, ייתכן ומישהו דרך על נוצת החוגלה וכך הוכנסה לרכב. לציין כי עדותו של נאשם 4 היתה קצרה, הוא טען כי לא ראה הירי אך שמע הירי.

לסיכום של דברים,

לא נעלמו מעיני הראיות עליהן מסתמכת התביעה ואשר מחזקות החשד כנגד הנאשמים. חשד זה מתגבש על רקע הסתובבות בשטח המאופיין כמקום גידול חוגלות וארנבות ובערב יום הכיפורים המועד לציד בלתי חוקי (ר' עדות הפקח טל בעמ' 12 ש' 9 ואילך המקבל חיזוק בתיקים דומים שעניינם עבירות ציד ביום הכיפורים בהם דן מותב זה בשנים האחרונות), סתירה בעדות חלק מהנאשמים בגין מטרת ירידת נאשמים 3,4 מהרכב (ליקוט שקדים או סיוע לנאשם 2 באיסוף צידת יונים), בריחת הרכב מהפקחים המהווה נסיבה מחשידה וראייה המהווה חיזוק לראיות התביעה על פי הפסיקה הנוהגת, כן כתם דם החוגלה שנמצא על חולצת נאשם 3 ואימוץ גרסת הפקח טל בגין המראה הנגלה לעיני מעמדת התצפית לאחר יציאת רכב הנאשמים לשטחים הפתוחים שאינה תואמת במלואה לגרסת הנאשמים.

עם זאת אין בחשד זה לרבות סתירות מסויימות בעדויות חלק מהנאשמים כדי לאיין הספק הסביר הקם במקרה זה ולבסס הרשעתם של הנאשמים בדין שעה שבתיק ראייה ישירה (עדות הפקח טל) וראיות נסיבתיות המוגבלות בעוצמתן

והמותירות ספק סביר באשם של הנאשמים. הדברים אמורים בספק הסביר הנותר בשאלה האם 14 החוגלות והפרנקולין השחור אשר נמצאו בשטח נצודו בידי הנאשמים לרבות מחדל חקירה חמור שנמצא בחקירת סוגיה זו, כוחה הראייתי המוגבל למדי של ראיית כתם דם החוגלה שנמצא על בגד נאשם 3 נוכח היעדר ראיה בגין טריותו של כתם הדם ואי ביצוע השוואה בין כתם הדם והעופות שנצודו, היעדר יכולת לשלול על הסף הימצאות רכב לבן בשטח אשר ביצע פעולות ציד במקום נוכח שטחים "מתים" בשדה הראייה של הפקח טל ממקום התצפית ועדות נאשם 1 בנושא לרבות מסקנתי כי לא נראה שהיה בידי הנאשמים די זמן לצוד העופות שנצודו או כי נראו בקירבת מקום איתורם (ומכאן שאולי חשוד אחר צד עופות אלו ומרט את נוצותיהם), היעדר ראיה ישירה או כזו אשר לא תותיר ספק סביר כי הנאשם 2 ירה מתוך הרכב, היעדר ראיה ישירה או כזו אשר לא תותיר ספק סביר כי הנאשם 2 ירה לעבר חוגלות ולא לעבר יונים בפעמים אשר נשמע ירי ממטעם השקדים או בחלקים בהם נראו חלק מהנאשמים יורדים מהרכב, תמיהות העולות מתפיסת חגורת כדורים מלאה בכדורים, הסבר חלופי שאינו מחזק הראיות כנגד הנאשמים להימצאות נוצת החוגלה ברכב הנאשמים בעת החיפוש ברכב, אישור חלק מהפקחים בגין היתכנות שיטת ציד היונים המתוארת על ידי נאשם 2 בעדותו כמוכרת והיעדר ראיה כלשהי בגין אופן המתתם של העופות שנצודו (ירי, הרעלה וכד') באמצעות עדות פקח או דו"ח נתיחה.

לכל אלו מצטרפים מחדלי חקירה: אי ביצוע בדיקת טביעות אצבע על השקיות שנמצאו בחיפוש ברכב ועל אלו שעטפו העופות שנצודו, אי ביצוע השוואת DNA בין כתם הדם על חולצתו של נאשם 3 והעופות שנצודו, היעדר התחקות אחר עובדים אשר עשו שימוש אליבא נאשם 1 ברכב עובר לאירוע וחקירתם וכן הימנעות מעריכת חיפוש בנקודות בהן ראה הפקח טל את רכב הנאשמים ושמע הירי. שלושה ממחדלים אלו (אי ביצוע השוואת טביעות האצבע, אי חקירת העובדים ואי ביצוע סריקה במקומות החשודים בציד) הינם חמורים ופוגמים ביכולת הנאשמים להתגונן כראוי במשפטם נוכח הקושי בו ניצבים באיסוף עצמאי של ראיות, איסוף עליו אמונה המאשימה.

חרף החשד הקם בעניינם של הנאשמים ונוכח נטל ההוכחה המוטל על כתפי התביעה בהליך הפלילי, מקימות הקביעות לעיל ספק סביר שאינו ערטילאי העומד לזכות הנאשמים בדין שמא הנאשמים לא צדו חוגלות באירוע זה והעופות שנצודו, נצודו בידי חשודים אחרים שאינם הנאשמים, בין אם בשעה שהיו הנאשמים בשטח ובין אם בשעה שקדמה להגעתם לשטח.

לאור כל האמור לעיל אני מורה על זיכויים של הנאשמים מחמת הספק.

ניתנה היום, י"א אייר תשע"ט, 16 מאי 2019, במעמד הצדדים